

Vlaams
Parlement

vergadering **C39**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 23 oktober 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van brugprojecten en voortrajecten in het stelsel leren en werken – 116 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de vernieuwingsoperatie bij Volvo Gent – 207 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Barbara Bonte tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van Volvo Gent na de toekenning van de bouw van de nieuwe Volvo V40 – 211 (2014-2015)	7
VRAAG OM UITLEG van de heer Jean-Jacques De Gucht tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de illegitimiteit van een potentiële verplichting door gemeentebesturen aan bedrijven om het terugkooprecht af te kopen – 240 (2014-2015)	14
VRAAG OM UITLEG van de heer Wouter Vanbesien tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de opheffing van de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) – 214 (2014-2015)	17
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het dalende aantal meewerkende echtgenotes en over acties om het vrouwelijk ondernemen te stimuleren – 246 (2014-2015)	24
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Miranda Van Eetvelde tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de moeilijke zoektocht naar een job voor ex-gedetineerden – 267 (2014-2015)	28
VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het plaatselijk werkgelegenheidsagentschap – 273 (2014-2015)	31
VRAAG OM UITLEG van de heer Imade Annouri tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de stijging van het aantal openstaande vacatures en de stijging van de werkloosheidsgraad – 285 (2014-2015)	34

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Kathleen Helsen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van brugprojecten en voortrajecten in het stelsel leren en werken
– 116 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, ik stel vandaag graag een vraag over de toekomst van de brugprojecten en voortrajecten omdat ik daar al jaren bezorgd om ben. Toen ik het regeerakkoord las, stelde ik mij de vraag waar we in Vlaanderen naartoe gaan met de brugprojecten en voortrajecten in het stelsel leren en werken. In het regeerakkoord staat dat de Vlaamse Regering een 'geïntegreerd duaal stelsel leren en werken (wil) creëren, dat beleidsmatig en maatschappelijk als gelijkwaardig wordt beschouwd met alle andere vormen van secundair onderwijs en dat perspectief biedt voor jongeren en ondernemers'. Een resultaatsgerichte financiering dient hieraan bij te dragen.

In het stelsel leren en werken zijn er jongeren die arbeidsrijp zijn en die klaar zijn om te worden ingeschakeld op de reguliere arbeidsmarkt. Er is ook een ruime groep van jongeren die kiest voor het stelsel leren en werken omdat ze zich niet meer thuis voelen in het voltijds secundair onderwijs maar ook nog niet arbeidsrijp zijn. Voor die groep moeten we bijzondere trajecten uitwerken.

In Vlaanderen is ervoor gekozen om verschillende trajecten aan te bieden aan jongeren die op persoonlijk vlak nog een hele ontwikkeling moeten doormaken en die extra begeleiding nodig hebben. Voor hen worden Persoonlijke Ontwikkelings-trajecten (POT) ontwikkeld. Daarnaast zijn er ook brugtrajecten en voortrajecten die al meer werken in de richting van tewerkstelling en die in een meer beschermde omgeving jongeren voorbereiden op de reguliere arbeidsmarkt. Ik stel vast dat de inspanningen die gebeuren door zowel de centra leren en werken als de verschillende promotoren die een werkplek aanbieden, geen verloren inspanningen zijn. Het gaat om heel kwetsbare jongeren die in die periode toch wel extra begeleiding nodig hebben, die een extra traject nodig hebben. Nogal wat jongeren slagen erin, dankzij die extra begeleiding en die specifieke trajecten, om nadien de stap te zetten naar de reguliere arbeidsmarkt.

Het is ook dankzij de financiering van het Europees Sociaal Fonds (EFS) dat dit alles mogelijk wordt gemaakt. Dit fonds stimuleert Vlaamse organisaties om de arbeidsmarkt te versterken en de werkgelegenheid te vergroten. Het ESF ontvangt kapitaal van de Europese Unie en de Vlaamse overheid, en verdeelt deze middelen in de vorm van subsidies. We zijn zeker van deze middelen tot 2015-2016. De grote vraag is wat we nadien mogen verwachten.

Ik lees ook dat we er rekening mee moeten houden dat we niet over evenveel middelen zouden kunnen beschikken en dan begin ik mij zorgen te maken. Het gaat hier wel om de meest kwetsbare jongeren.

Vanuit mijn kennis die ik de voorbije jaren binnen het onderwijs vergaard heb, stel ik aan u een vraag, minister. Het is duidelijk dat het van groot belang is om op een zo vroeg mogelijke leeftijd te investeren in jonge mensen en om heel veel aandacht te hebben voor aangepaste trajecten voor die jongeren die het meest kwetsbaar zijn. We zien binnen onderwijs dat het van belang is om te investeren in kleuters, problemen al bij de wortels aanpakken.

Minister, u bent verantwoordelijk voor Werk en Economie. Ik ben er ook van overtuigd dat wij iedereen nodig hebben op de arbeidsmarkt en dat we ervoor moeten zorgen dat iedereen wordt ingezet op de arbeidsmarkt. Om die doelstelling te behalen, is het van belang om die jongeren zo vroeg mogelijk arbeidsrijp te maken. Dat vraagt extra aandacht voor die jongeren die vandaag in brugprojecten en voortrajecten terechtkomen. Als we daar niet in investeren, is er later ongetwijfeld een hogere kost. Minister, ik maak me er echt zorgen over en ik hoop dat u als minister van Werk een keuze maakt om te blijven investeren in die jongeren.

Minister, wat moeten wij in de toekomst verwachten voor die brugprojecten en voortrajecten? Is er een projectaanvraag ingediend bij het ESF? Zo ja, wat is de timing ervan? Zo neen, zijn er alternatieve financieringsbronnen om ervoor te zorgen dat er een degelijk traject aan die jongeren kan worden aangeboden zodat ze krijgen waar ze recht op hebben, recht op een onderwijs dat hen op een bijzondere manier voorbereidt op de arbeidsmarkt? Dat is toch wel een van de doelstellingen die het secundair onderwijs moet realiseren. De combinatie van leren en werken is een methodiek en een formule die wij hebben uitgewerkt om dit waar te maken.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik sluit me aan bij de terechte vragen van mijn collega. Ik wil het echter meer specifiek over de arbeidsrijpe jongeren hebben. Zoals u weet, zijn er heel wat arbeidsrijpe jongeren in het stelsel van het deeltijds beroepssecundair onderwijs die op dit moment geen werkplek hebben. Dat is natuurlijk een ongelooflijke verspilling van talent, die we een halt moeten toeroepen door hun een werkplek te bezorgen. Er zijn heel goede aanzetten in het regeerakkoord terug te vinden over leren en werken. Hebt u al plannen om er daadwerkelijk voor te zorgen dat die 1800 jongeren zonder werkplek in het deeltijds beroepssecundair onderwijs op korte termijn alsnog een werkplek kunnen krijgen en op die manier een volwaardige opleiding kunnen volgen, met leren en werken geïntegreerd in één traject? Graag had ik een stand van zaken.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, ik deel de bezorgdheden van mevrouw Helsen. De voortrajecten en de brugprojecten zorgen er eigenlijk wel voor dat de meest kwetsbare jongeren de beste garanties op arbeidsmarktgerichte perspectieven krijgen. Ook het alternerend leren voor deeltijds leerplichtigen en het alternerend leren voor leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs genieten echter van dat ESF waarover mevrouw Helsen heeft gesproken. Mijn vraag heeft veeleer betrekking op het financiële. Dan gaat het om het vermijden dat die trajecten zonder financiering vallen. Ik zou dan ook heel graag wat verduidelijking willen krijgen over die toekomstige financiering.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik zal beginnen met de heer Bothuyne. Het invullen van werkplaatsen komt inderdaad al sterk aan bod in het regeerakkoord. Mijnheer Bothuyne, zoals u weet, zijn er dan beleidsnota's en beleidsbrieven waarin dat verder wordt uitgewerkt. Zoals u ook weet, zal dat vrijdag door de regering worden besproken. Hier en daar lekken er dan bij wonderdingen in de pers uit, maar dit is iets dat de pers nog niet heeft gehaald. Ik zal het dus houden voor na de regeringsbespreking en de indiening. Dan zullen er wat meer details worden gegeven. Echter, u mag natuurlijk niet verwachten dat

in beleidsnota's al in detail wordt uitgewerkt wat we de volgende vijf jaar gaan doen, maar dit gaat iets verder dan wat er in het regeerakkoord staat.

Mevrouw Helsen, ik vind dat u zich nu in uw vraag wel meer toespitst op brugprojecten en voortrajecten, terwijl ik het gevoel had dat ze veeleer ging over de ESF-projecten, over de ondersteuning door het ESF en dergelijke meer. Mevrouw Van Eetvelde heeft dat ook naar voren gebracht. Ik vind dat die brugprojecten en voortrajecten zeker hun nut hebben in dit specifieke stelsel van leren en werken. U weet ook dat de regering heeft beslist dat we met het overbrengen van het industrieel leerlingwezen zouden gaan naar één stelsel van duaal leren en werken. Ik zal dat samen met minister Crevits verder uitwerken. In uw vraag had u het over 2013-2014 en 2015-2016. Voor alle duidelijkheid, tot het schooljaar 2014-2015 is er geen probleem wat de financiering van die brugprojecten en voortrajecten betreft. Tot midden 2015 zijn de middelen dus gegarandeerd.

Ik schat dat we begin 2015 opnieuw ESF-oproepen kunnen lanceren. Dat is een ander belangrijk punt. Vorige week of de week ervoor heb ik naar aanleiding van een vraag om uitleg ook gesteld dat het operationeel programma voor 2014-2020, op basis waarvan die oproepen kunnen worden gelanceerd, op 17 juli als ontwerp is ingediend. Het is pas na goedkeuring door de Europese Commissie dat wij oproepen kunnen lanceren. We moeten ook een voorstel opmaken voor een Vlaamse operationeel programma voor 2014-2020. Daarin staat de verdeling van de middelen tussen de diverse prioriteiten en investeringsprioriteiten. Na de goedkeuring door de Europese Commissie zal er dus op Vlaams niveau worden bekeken hoe die algemene strategische keuzes zullen worden geoperationaliseerd in oproepen. Ik wil er wel op wijzen dat het budget voor dit operationeel programma een stuk lager ligt dan in de vorige periode. U hebt daar allebei op gewezen. Het is eveneens belangrijk om hier even naar voren te brengen dat de Europese Commissie andere klemtonen heeft gelegd dan in het verleden. Ik zal echter samen met minister Crevits afspraken maken over de vraag hoe we dan de middelen zullen verdelen als we eenmaal de goedkeuring hebben gekregen van Europa. Ik wil daar niet op vooruitlopen. Ik zal dat samen met haar doen.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Dat toont inderdaad aan dat wij zeer bekommerd moeten zijn om de toekomst van de tewerkstelling van die kwetsbare jongeren. U zegt dat we enigszins zullen moeten afwachten. U stelt dat Europa een aantal andere klemtonen heeft gelegd. Denkt u dat dit een extra moeilijkheid zal zijn voor Vlaanderen om, bijvoorbeeld, voluit te kiezen om te investeren in die jongere? Ik verwacht immers dat Vlaanderen een bepaalde keuze maakt. Zelfs al dalen de budgetten, tot nu toe heb ik de voorbije jaren vanuit de sector steeds te horen gekregen dat het aanbod aan voortrajecten en brugprojecten echt minimaal is, dat er meer jongeren nood hebben aan die trajecten dan we trajecten kunnen aanbieden. Natuurlijk wordt het, als de middelen dan afnemen, nog moeilijker om de noden te lenigen. Dan zal Vlaanderen, rekening houdend met het kader dat we krijgen, toch vrij snel aan de slag moeten gaan, om te bekijken hoe het ervoor gaat zorgen dat die jongeren op een gepaste manier worden voorbereid op wat we van het secundair onderwijs verwachten. Hoe schat u in dat Europa zal reageren, op basis van de nieuwe prioriteiten die het heeft bepaald? Hoe zult u aan de slag gaan om op korte termijn binnen dat stelsel van leren en werken klaar te zijn om op te vangen wat er eventueel op ons afkomt?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, ik heb begrepen dat we niet op de zaken moeten vooruitlopen. Wat mij betreft, heeft de minister een duidelijk antwoord gegeven. Tot en met 2015 zitten we nog veilig. Daarna, in het begin van 2015, moeten we de zaak opnieuw bekijken en eventueel nieuwe oproepen lanceren.

Wat me een beetje verontrust, is dat het budget waarschijnlijk lager zal zijn en dat de klemtonen anders zullen liggen. Het wordt afwachten wat het zal worden. Ik kijk ernaar uit. We zullen dit zeker blijven opvolgen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp-a): Voorzitter, we weten, voor alle duidelijkheid, dat de middelen van het ESF zullen dalen. Volgens mij moeten we hier discussiëren over de wijze waarop we dit binnen de structurele middelen zullen opvangen. Het gaat niet enkel om de afhankelijkheid. Er wordt steeds over de middelen van het ESF gepraat. Het is goed dat die middelen er zijn, maar de hoofddoelstelling is in voldoende structurele middelen te voorzien voor het stelsel leren en werken.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Kherbache, volgens mij hebt u dit juist verwoord. Dat is ook wat ik bedoelde. We hebben het hier over het budget van het ESF. Daarnaast is er de vraag of het budget voor de brug- en voortrajecten in zijn totaliteit zal wijzigen.

De aanvulling voor de brug- en voortrajecten valt onder de minister van Onderwijs en niet onder de minister van Economie. De middelen van het ESF vallen onder de minister van Werk. Dat geld gaat naar het onderwijsbudget. De rest van de middelen voor de brug- en voortrajecten komt van de minister van Onderwijs. Net om die reden heb ik verklaard dat we dit in overleg zullen bekijken.

De middelen van het ESF zullen sterk dalen. We zullen beslissen naar welke projecten die middelen zullen gaan. Er zijn projecten die binnen de beleidsdomeinen Werk, Onderwijs en Sociale Economie horen. We moeten keuzes maken. We kunnen ook overall een vermindering doorvoeren. Ik zal dat met de bevoegde ministers bespreken. We zullen moeten kiezen of we de aanvullende middelen vanuit de beleidsdomeinen Onderwijs, Sociale Economie en Werk zullen gebruiken voor de projecten die in die beleidsdomeinen thuishoren. Wat er precies zal gebeuren, moeten we voor elk project bekijken.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Helsen (CD&V): Minister, ik hoop dat u ervan overtuigd bent dat het belangrijk is dit ook vanuit het beleidsdomein Werk te benaderen. Op basis van uw reactie heb ik de indruk dat dit het geval is. U moet nagaan op welke wijze u dit, samen met de minister van Onderwijs, mee kunt ondersteunen.

Als ik het antwoord goed heb begrepen, denkt de Vlaamse Regering momenteel niet aan een volledige herdenking van de wijze waarop de voor- en brugtrajecten tot stand komen. Dit zou natuurlijk ook een mogelijkheid zijn. Binnen het beleidsdomein Onderwijs zou een totaal nieuw kader kunnen worden uitgewerkt. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Ik ga ervan uit dat u deze zaak samen zult bekijken. Indien de financiële middelen ontoereikend zouden zijn om het nodige te realiseren, kunnen we niets

anders dan over een nieuw kader nadenken. Dit nieuw kader zou misschien meer bij de bevoegdheden van de minister van Onderwijs kunnen aansluiten. Dat zou ook niet het geval kunnen zijn. Op basis van uw antwoord heb ik de indruk dat dit denkspoor momenteel nog niet wordt bewandeld. Ik houd er echter rekening mee.

Minister, volgens u moeten we deze zaak pas in 2015 onderzoeken. Volgens mij moeten we, rekening houdend met de cijfers waarmee we worden geconfronteerd, nu al over een aantal denksporen nadenken. Ik ben niet geneigd te stellen dat we moeten wachten. Het is nu het moment om vooruit te kijken en over alle mogelijke scenario's na te denken.

Ik zou het sterk appreciëren indien u, vanuit uw bevoegdheid als minister van Werk, samen met de minister van Onderwijs in alle ernst zou onderzoeken hoe u in Vlaanderen in die brug- en voortrajecten kunt blijven investeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de vernieuwingsoperatie bij Volvo Gent – 207 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Barbara Bonte tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de toekomst van Volvo Gent na de toekenning van de bouw van de nieuwe Volvo V40 – 211 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, met deze vraag om uitleg wil ik eigenlijk het dossier van Volvo Gent opvolgen. Dit punt is de voorbije jaren regelmatig aan bod gekomen. Er zijn de voorganger van de minister heel wat vragen om uitleg hierover gesteld.

Eigenlijk hebben we goed nieuws gehoord. Begin deze maand heeft Volvo Gent officieel de toezegging gekregen om de opvolger van de V40 te mogen bouwen. Hierdoor is er bij Volvo Gent min of meer werkzekerheid tot 2025.

Zoals iedereen weet, heeft Ford Volvo enkele jaren geleden aan de Chinese onderneming Geely verkocht. Hierop is een grote en vrij ambitieuze vernieuwingsoperatie in gang gezet. Dit zou in een heel aantal nieuwe modellen en in hogere verkoopcijfers moeten resulteren. Volvo hoopt vanaf 2020 jaarlijks 800.000 auto's te verkopen. Dat is zowat het dubbel van het verkoopcijfer dat vorig jaar is bereikt. Vorig jaar was voor Volvo al bijna een recordjaar. Dit toont aan hoe ambitieus het plan is.

Het is dan ook zeer belangrijk nauwe banden met dit bedrijf te onderhouden. We moeten ervoor zorgen dat Volvo en Geely in Vlaanderen en in België als vestigingsland voor hun fabriek blijven geloven. Voorlopig blijkt dit uit de toezegging met betrekking tot de V40, maar er zijn nog andere modellen die moeten worden vernieuwd en er zijn ook nog andere uitdagingen.

De voorzitter van Geely heeft laten weten dat de loonkosten in België in zijn ogen te hoog liggen. Dit moet volgens hem dringend worden aangepakt. Het is dan ook verheugend vast te stellen dat het nieuw federaal regeerakkoord voortbouwt

op het competitiviteitspact dat vorig jaar is afgesloten. De loonkostproblematiek wordt vrij grondig aangepakt.

Maar er spelen nog andere factoren dan de kost voor arbeid. Er is de permanente druk om de productiviteit te verhogen, onder andere door innovatie, niet alleen technologisch maar ook in de arbeidsorganisatie. Inzetten op de scholing van werknemers, flexibele arbeid, logistiek en mobiliteit zijn ook belangrijk voor de vestiging in Gent.

We moeten Volvo ervan overtuigen om de andere modellen in Gent te produceren om zo de toekomst van het bedrijf veilig te stellen en misschien uit te breiden. Dat is zeker urgent omdat Volvo nieuwe productievestigingen in China bouwt.

Tot mijn verwondering had CEO Samuelsson nog niet gehoord dat er een nieuwe Vlaamse Regering is. De regering-Bourgeois zei hem niks, volgens de krant. Dat verontrustte mij ook een klein beetje. De regering is toch al een paar maanden bezig, de wittebroodsweken zijn – helaas misschien – voorbij. Het eerste wat zo'n nieuwe regering doet volgens mij, is contact opnemen met belangrijke investeerders zoals Volvo om de nodige banden te smeden. De vorige Vlaamse Regering maakte hier, met minister-president Peeters op kop, grondig werk van. Ik ben ervan overtuigd dat ook de nieuwe Vlaamse Regering dat moet en zal doen.

In april van dit jaar kwam Li Shufu naar de universiteit van Gent om te praten over het oprichten van een leerstoel in de UGent, de Geely Endowed Chair for Automotive Production Engineering, en de onderzoekssamenwerking met Geely University. Ook in de gesprekken met toenmalig minister-president Peeters kwam dit aan bod. Onderzoek & Ontwikkeling zijn cruciaal. Met een leerstoel in Gent zou de verankering van Volvo in Gent en Vlaanderen nog duurzamer worden.

Hebt u – of zult u dat doen – ondertussen contact opgenomen met Volvo en Geely om de toekomst van Volvo in Gent en Vlaanderen te bespreken? Zo ja, wat is de uitkomst van deze gesprekken? Volvo heeft ook vragen ten aanzien van de Vlaamse overheid. Ze houden die al een aantal jaren aan.

De uitdagingen zijn en blijven groot, zeker met de ambities van Volvo en Geely, met de twee nieuwe fabrieken in China en onze loonhandicap die nu gelukkig wordt aangepakt. Welke stappen zult u ondernemen om Volvo, en meer algemeen de industriële activiteiten in Vlaanderen, aan te moedigen blijvend te investeren in hun Vlaamse infrastructuur?

U bent ook minister van Innovatie, Onderzoek & Ontwikkeling. Komt die leerstoel er? Zijn er daarover contacten met Geely? Hebt u daar nieuws over?

De voorzitter: Mevrouw Bonte heeft het woord.

Mevrouw Barbara Bonte (Vlaams Belang): Collega Bothuyne heeft de situatie volledig geschetst. De nieuwe Volvo V40 en de afgeleide modellen zullen vanaf 2018 in Gent worden gebouwd. Dat is natuurlijk heel positief nieuws. De toekomst van de fabriek lijkt daardoor verzekerd tot 2025. We mogen niet te optimistisch zijn, want de fabriek is daarmee niet gered.

Vorig jaar werden er ongeveer 100.000 V40's gebouwd, tegenover bijna 150.000 van de grotere modellen S60 en XC60. Over de opvolgers van deze modellen werd niets gezegd. De toewijzing heeft nog geen impact op de werkgelegenheid, dat hangt volgens de woordvoerder van Volvo Gent Mark De Mey af van de te bouwen volumes. Om de huidige 5000 werknemers aan de slag te houden is er natuurlijk meer nodig en daarom wordt er verder gelobbyd om de S60 en XC60 ook naar Gent te halen. Waar die zullen worden gebouwd, is nog niet beslist.

Vorig jaar ging één vijfde van de productie in Gent naar China en 12 procent naar de Verenigde Staten. Maar nu er nieuwe fabrieken in China worden gebouwd, vreest Gent om beide afzetmarkten te verliezen. Dit komt door de verklaringen van Li Shufu, voorzitter van Geely, de Chinese eigenaar van Volvo. Die verklaarde inderdaad dat de loonkosten in Vlaanderen minstens 15 procent te hoog liggen en vraagt om dat tegen 2015 op te lossen.

“België heeft de hoogste loonkosten van de Europese Unie” zegt ook de Zweedse topman Samuelsson. Gent compenseert weliswaar een en ander door zijn hoge productiviteit en kwaliteit, en ook de sterke daling van de euro tegenover de dollar is goed voor de export, maar of dit genoeg zal zijn is nog maar de vraag.

Minister, wat is uw reactie op de uitspraken van Geely-topman Li Shufu en Volvo-topman Hakan Samuelsson? Hebt u reeds overleg gehad met de directie van Volvo Gent? Wat was het resultaat? Is er nog overleg gepland? Welke desiderata heeft Volvo specifiek naar Vlaanderen toe? Op welke wijze kan/wil Vlaanderen bijdragen in het steunen van de Gentse Volvo-vestiging? Welke maatregelen kan Vlaanderen nemen om zijn competitiviteit te versterken? Hoe zit het met het concurrentiepact dat begin dit jaar werd goedgekeurd door de verschillende regeringen? Zijn er reeds concrete resultaten geboekt?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, minister, we hebben al een eerste trap genomen met de toewijzing van dit model vanaf 2018. De fabriek komt natuurlijk snel in een zeer sterk op te volgen overgangssituatie. De bestaande modellen zullen gaandeweg aan commercieel succes inboeten, gewoon omdat de consumenten beginnen te mikken op de opvolgers. Een daarvan is nu toegewezen, maar in die overgangsfases valt heel wat te bekijken. Wegens de dalende verkoop van de huidige modellen plant men vandaag al langere periodes van tijdelijke werkloosheid. Dat is bij het personeel van Volvo een publiek geheim. Het is dan jammer te noemen dat de Federale Regering, daarnet bewierookt door de heer Bothuyne, de tijdelijke werkloosheid laat zakken.

We moeten er alles aan doen om trappen twee en drie in te vullen. Dan gaat het over S60 en XC60. Zonder die drie modellen hou je de werkgelegenheid in deze fabriek niet op peil. Elk van die drie modellen is nodig om die plant rendabel te houden. Naast loonkost wordt ook dat bekeken, leert de ervaring bij Opel en Ford Genk, in de toewijzing van modellen. Het is niet omdat vandaag de V40 is toegewezen, jammer genoeg, dat die op middellange termijn gegarandeerd is. Het is in de automobielandustrie dus altijd wat rijden en omzien.

In die zin sluit ik me aan bij de vragen die mevrouw Bonte heeft gesteld naar het Vlaamse luik van het competitiviteitspact. We hebben mogen vernemen bij de Septemberverklaring dat Vlaanderen dat on hold zet. Blijkbaar verleent Vlaanderen een deel van de hefboom niet. Wat zijn de plannen? Kunt u dat bevestigen, minister?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, het is zoals de heer Bothuyne zegt een vervolg op vragen in 2013. Er wordt aangegrepen dat CEO Hakan Samuelsson nog niet wist dat minister-president Bourgeois de regering leidt. Dan kunnen wij er niet aan doen dat de Zweden niet hebben gelezen in de pers dat er hier een Zweedse coalitie is.

De vragen zijn terecht, maar ze zijn ook wat 'wollig', bij manier van spreken. Als je naar een ondernemer stapt – ik ben zelf een ervaringsdeskundige – vraagt die heel concrete zaken. Punt. We hebben een Vlaamse Regering, we hebben een

Federale Regering. Het competitiviteitspact is er voor beide entiteiten. Er worden zaken gedaan, zoals een indexsprong. Er is op Vlaams niveau ondersteuning geweest voor het warmtenet van Stora Enso naar Volvo. We kunnen met een klaar en duidelijk pakket naar de onderneming stappen. Naar een onderneming gaan om te gaan, daar heeft die weinig boodschap aan. Een onderneming vraagt dat als je contact opneemt, het heel concreet is, waardoor de bespreking heel nuttig kan zijn.

Indertijd was er een relletje over al dan niet Volvorijden, met ceremoniële wagens enzovoort. Wij hebben het even opgezocht, ter ondersteuning van de minister. Er zijn gelukkig enkele kabinetten die met Volvo's rijden. Volvo kan op dat vlak niet klagen. De wagens hebben trouwens een zeer goede ecoscore.

Minister, kunt u een pakket maken met de maatregelen en de timing, en op basis daarvan een gesprek voeren met Volvo?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Over dat competitiviteitspact ga ik niet veel zeggen. De elementen zijn er. U kunt de discussie opnieuw voeren, maar we hebben gezegd, toen het competitiviteitspact werd ingevoerd, dat er eerst duidelijkheid moest zijn over de weg die we uitgaan met het doelgroepenbeleid en dat we het zouden doen in overleg met de sociale partners. Ik heb vorige week nog verwezen naar het feit dat de sociale partners meermaals uitstel hebben gevraagd. Bij de regeringsvorming is afgesproken, omdat we er nog geen duidelijkheid hebben, dat we het deel van Vlaanderen voor het competitiviteitspact twee jaar laten wachten. U kunt het ermee eens zijn of niet, het zijn de keuzes die op dat moment zijn gemaakt.

Ik ga wel dieper in op de andere vragen. Eerst zal ik op globaal niveau iets zeggen en dan meer specifiek over Volvo. Ik ben het ermee eens. Als je bedrijfsleiders, en ik zie er nogal veel, vraagt wat hun grootste probleem is, krijg je de opmerking over de loonkosten bijna altijd. Ik ben blij dat er op federaal vlak een heel hoofdstuk aan wordt gewijd, om zeker in vergelijking met de ons omringende landen een inhaalbeweging te doen. Er worden heel wat maatregelen genomen, ook qua energiekost staat er een en ander in het regeerakkoord.

Maar laat ons eens kijken naar de Vlaamse bevoegdheden. Ik kom later nog terug op het concurrentiepact. We hebben misschien die 120 miljoen euro twee jaar uitgesteld, maar we doen wel heel wat van de maatregelen die erin staan.

Via de Vlaamse bevoegdheden voor de competitiviteit, en dat zult u ook bij Volvo horen, net als bij alle andere bedrijven, kunnen we de administratieve lasten en de overheidsstructuur vereenvoudigen. Daar zetten wij met deze regering-Bourgeois verder op in. Op het vlak van energiekost, zeker voor grote bedrijven, zullen we meewerken aan een energienorm voor energie-intensieve ondernemingen. Ook blijft de carbon leakage bestaan, de compensatieregeling voor indirecte emissiekosten die we hebben ingevoerd.

Daarnaast, zeer ook belangrijk, spelen we in op kennisverwerving en innovatie. De investeringen in onderzoek en ontwikkeling zijn cruciaal voor het verstevigen van onze concurrentiepositie en de verankering van ondernemingen in Vlaanderen. Zoals u weet, staat daarvoor een stevig budgettair groeipad in het regeerakkoord. Het merendeel van de maatregelen die binnen de Vlaamse Regering goedgekeurd werden in het kader van het concurrentiepact zijn al operationeel.

Op het vlak van de vermindering van de energiekosten werd carbon leakage goedgekeurd, maar ook de aanwervingspremie voor export- en kennismanagers bij kmo's is operationeel. Tot zover de totale aanpak.

Dan ga ik nu in op de specifieke vragen over Volvo Gent. Ons F.I.T.-kantoor in Zweden heeft contacten met Volvo Zweden. Ook de nieuwe Vlaamse Regering zal elke gelegenheid te baat nemen om die samenwerking en contacten te versterken. Op dit moment zijn er met de top in Zweden of met de nieuwe eigenaars van Geely nog geen rechtstreekse contacten geweest. Ook in de vorige regeerperiode heb ik als minister van Werk geregeld contacten gehad met Volvo. Ik heb zelfs even meegedraaid met een teamopleiding bij Volvo om te weten hoe dat werkt. Ik ken de topmensen van Gent goed.

Tijdens de laatste ontmoeting met de top van Volvo te Gent op 6 oktober naar aanleiding van een energie-ondersteunend dossier, vroeg men of ik me wilde vrijmaken bij een volgend bezoek van de top uit Zweden of Geely. Uiteraard ben ik daar graag op ingegaan. Als ze de datum kennen, zal ik me uiteraard vrijmaken – zelfs als er een commissievergadering is – om naar Volvo Gent te gaan. Gezien de vraag begrijp ik dat jullie me dat niet kwalijk zouden nemen.

Als we kijken naar het aantrekken van buitenlandse directe investeringen (BDI), is de strategie van de Vlaamse Regering gericht op bepaalde targetbedrijven of activiteiten met een duurzame meerwaarde. De automobielsector is er één van. Het aantrekken gebeurt door middel van een individuele trajectbegeleiding op maat, waarbij het bedrijf snel doorheen de administratieve verplichtingen wordt geloodst. We gaan ook ons aanbod van steunmaatregelen, competenties en samenwerkingsmogelijkheden overzichtelijker maken. Vandaag zijn er te veel maatregelen en er is zeker een roep naar vereenvoudiging. Dat is ook voor F.I.T. belangrijk om een attractief aanbod te kunnen doen voor potentiële investeerders.

Ik ben er mij ten volle van bewust dat zulke investeringen met een hoge toegevoegde waarde in Vlaanderen meer dan ooit moeten worden verankerd, in de mate dat we dat kunnen. Door een goede nazorg te bieden, kunnen bedrijven als Volvo Car Corporation worden gestimuleerd om hun investeringen uit te breiden of bijkomende activiteiten te ontplooiën. Specifiek voor Volvo Cars Gent heeft de Vlaamse Regering vorig jaar nog 2 miljoen euro opleidingssteun toegekend ter ondersteuning van het productiviteitsprogramma dat men in de fabriek in Gent aan het implementeren is. De onderneming zelf investeert hierbij 19 miljoen euro in de opleiding van haar werknemers. Wij dragen daar dus 2 miljoen euro bij. Aan deze steun is de voorwaarde van het behoud van werkgelegenheid gekoppeld.

Verder is er het dossier van de optimalisatie van in- en outboundactiviteiten door de heraanleg van de omgevingsinfrastructuur aan de Kennedylaan. Op 6 oktober hebben we ook een energie-uitwisselingsproject gesteund waarbij de lakkerij van Volvo restwarmte recupereert van het papierbedrijf Stora Enso. Als ik me goed herinner was er een contract tussen Stora Enso, ook een Zweedse maatschappij, en Volvo van twintig jaar, wat een indicatie is dat men niet op korte termijn denkt om bepaalde zaken te veranderen. Dat is opnieuw een vorm van verankering die we kunnen realiseren.

Op de vraag aangaande Geely Endowed Chair for Automotive Production Engineering kan ik zeggen dat er voorstellen en gesprekken lopen om dat naar Gent te halen, maar er zijn hierover nog geen concrete beslissingen gevallen.

Tot slot wil ik nog eens benadrukken dat ik me maximaal zal inzetten voor wat we zelf kunnen doen vanuit Vlaanderen. Ik zal graag een gesprekspartner zijn –

minister-president Geert Bourgeois zal dat zeker ook steunen – om Volvo te ondersteunen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, het is aan de reacties van de collega's duidelijk te zien dat dit een heel belangrijk dossier is, zowel het industriële beleid in de brede zin, maar ook Volvo. Volvo is het symbooldossier bij uitstek, waarmee we kunnen aantonen dat industrie een toekomst heeft in Vlaanderen. De vorige Vlaamse Regering heeft daar heel sterk op ingezet. U hebt de projecten vernoemd, met het restwarmteproject als laatste, met steun vanuit de Vlaamse Regering. Dat is een concrete verankering van de bedrijven in Gent en Vlaanderen. Dat is de juiste weg, en ik ben blij dat u dat pad verder bewandelt.

Het is belangrijk om de rechtstreekse contacten met het bedrijf, zowel met Geely als met het Zweedse hoofdkantoor te onderhouden. Ik hoop dat de concrete projecten zoals het omgevingswerk aan de Kennedylaan – u hebt er niet veel over gezegd, ik weet niet of dat dossier ondertussen is afgerond...

Minister Philippe Muyters: Ik weet dat die beslissingen zijn genomen, maar ik zou mijn collega om meer details moeten vragen.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Als u daar meer details over kunt geven, kan dat misschien gebeuren via het commissiesecretariaat.

Inzake de leerstoel zegt u dat de gesprekken lopen. Met wie lopen die gesprekken? Is dat met de universiteit van Gent? Heeft de Vlaamse overheid daar een eigen inbreng in of een rol in te spelen? Of is het enkel de universiteit die dat met Geely bespreekt?

De voorzitter: Mevrouw Bonte heeft het woord.

Mevrouw Barbara Bonte (Vlaams Belang): Minister, er is zeker nog plaats voor industriële activiteiten in Vlaanderen, zoals voor autoassemblage. We zullen wel moeten blijven vechten om die industrie hier te houden, want we worden wel geconfronteerd met bedrijfssluitingen en delocalisaties. Nochtans is de industrie heel belangrijk, want die zorgt voor werkgelegenheid en economische groei.

We moeten ook nieuwe industrie proberen aan te trekken. U wilt inzetten op innovatie en dat vind ik heel positief. Ik vind het wel jammer dat Tesla Motors, de grote producent van elektrische wagens, net over de grens, in Tilburg, een nieuwe vestiging gaat bouwen, niettegenstaande de 30 miljoen euro die de vorige Vlaamse Regering in 2010 heeft uitgetrokken voor elektrische wagens.

Voor mij is de essentie dat er voor veel bedrijven dan ook andere factoren spelen en belangrijk zijn, zoals mobiliteit, vorming van technisch geschoolde arbeiders, een flexibele arbeidsmarkt, minder administratieve rompslomp, logistieke ondersteuning en niet te vergeten de loonkosten. Ook Volvo vindt dat de loonkosten hier te hoog zijn: 15 procent hoger dan in de buurlanden. Volvo wil dat tegen 2015 opgelost zien. Wellicht komt dan de toewijzing van de S60 en XC60. We moeten dus proberen om die handicap zo snel mogelijk weg te werken. Het is inderdaad een federale materie en er zal inderdaad iets aan worden gedaan – ik heb dat ook gelezen in het regeerakkoord – maar het zal snel moeten gaan.

Minister, hebt u een idee op welke termijn die loonkosten zouden kunnen dalen? U hebt nu heel goede contacten want er zijn congruente regeringen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik denk dat de bijkomende bemerkingen van mevrouw Bonte wel terecht zijn, maar dit leidt ons wel heel ver in de discussie. De focus ligt hier op Volvo.

Ter geruststelling van de collega's: ik heb ook wat cijfers gezocht op de website. De verkoopcijfers van Volvo zijn dit jaar wereldwijd met 10 procent gestegen. Ik denk dat we dus heel voorzichtig moeten zijn met te zeggen dat er een probleem zou zijn. Bovendien spelen er ook andere factoren mee. Een tijdje geleden was er inderdaad technische werkloosheid bij Volvo, niet omdat er te weinig wagens mochten worden geproduceerd, wel omdat een van de toeleveranciers Johnson Controls, producent van de zetels, in staking was. Daardoor waren er geen zetels en kon men de wagens niet afwerken.

Hoe we de loonkosten kunnen aanpakken, is een heel brede discussie die past in een gedachtewisseling. Mijn basisvraag – met welk plan gaat u concreet naar de onderneming? – is in elk geval beantwoord.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, ik ben iets minder tevreden met uw antwoord. Volvo doet het goed en Volvo Gent doet het super: ik denk dat deze éne zin de toestand van vandaag samenvat. En er zijn, zowel in het verleden als vandaag, een heleboel inspanningen geleverd om die jobs, die een toegevoegde waarde hebben voor Vlaanderen, hier te houden. Maar we moeten er ons van bewust zijn – en ik wil absoluut niet de Cassandra spelen en onheil afroepen – dat die stabiele fase aflopend is. De periode 2014-2016 wordt cruciaal met het toewijzen van de drie nieuwe modellen en we hebben ze alle drie nodig. Elk signaal dat naar Volvo gaat om actief die toewijzing te promoten, is nuttig en nodig.

Minister, ik merk in uw antwoord, zeker waar het gaat over het Vlaamse deel van het competitiviteitspact, een eerder weifelende houding, daar waar ik een zeer actieve en proactieve benadering van het dossier zou willen zien. Ik blijf het jammer vinden dat die 125 miljoen euro wordt geschrapt. Voor de verkiezingen groeiden de bomen blijkbaar, toen het ging over lastenverlaging, tot in de hemel. Wat vandaag voorligt, is een indexering, de lastenverlaging die de werknemers zelf betalen. Het blijft jammer dat de 125 miljoen euro van Vlaanderen niet op tafel wordt gelegd.

Minister Philippe Muyters: We kunnen het debat honderd keer voeren. Ik ga er niet op in. U hebt uw mening over wat de federale overheid doet of niet doet.

Wat het concurrentiepact betreft, heb ik al gezegd dat wij een aantal zaken goed en snel hebben gerealiseerd. Wees gerust dat de carbon leakage voor Volvo zeer belangrijk is, net zoals voor andere. Wij hebben keuzes gemaakt.

Mevrouw Bonte, ik stel voor dat we een bredere discussie voeren bij de bespreking van de beleidsnota. Ik ga nooit uitspraken doen over het federale niveau. U hebt collega's in het federaal parlement. Als ze de juiste timing willen kennen – ik denk trouwens dat de timing van de lastenvermindering in het regeerakkoord staat –, kunnen ze de federale ministers ondervragen.

Ik kan u geen details over de leerstoel geven. Wat ik als antwoord op uw vraag heb gekregen, heb ik al gezegd. De gesprekken zijn nog bezig. Ik veronderstel dat de Universiteit Gent ze voert en dat wij, waar we kunnen, ondersteunend zullen werken.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik ga niet in op de algemene discussie. Ik denk dat de vorige Vlaamse Regering met het Nieuwe Industriële Beleid heel duidelijk de bakens heeft uitgezet. Dat heeft geresulteerd in een aantal concrete projecten, ook ten bate van Volvo Gent. Minister, u hebt ze net nog opgesomd.

Wat de vorige Vlaamse Regering ook heel sterk heeft gedaan, is proactief handelen wanneer het gaat over contacten leggen met bedrijven. Deze keer was Volvo er als eerste bij om u uit te nodigen voor een gesprek. Ik hoop dat in de toekomst u zelf de eerste zult zijn om hen uit te nodigen. Dat is een goede tactiek om hen uiteindelijk aan ons te binden en ervoor te zorgen dat de beslissingen die nu worden genomen over toekomstige modellen, in het voordeel zijn van Volvo Gent. We komen er ongetwijfeld nog op terug.

Mevrouw Barbara Bonte (Vlaams Belang): Het lijkt me nu inderdaad heel belangrijk dat men alles op alles zet om die XC60 en die S60 binnen te halen voor Volvo Gent. Dat is ook heel belangrijk om die werkgelegenheid te kunnen garanderen. We moeten dan ook alles op alles zetten om die loonkosten te doen dalen. Ik zal mijn collega in het federale parlement vragen daar de nodige vragen over te stellen. Ik wil nog graag eens benadrukken dat dit heel, heel snel moet gebeuren. Dat is het allerbelangrijkste.

Een spreuk die u waarschijnlijk niet onbekend is, is de volgende: niets is onmogelijk voor zij die willen. Nil volentibus arduum. Ik hoop dat dit heel snel gebeurt.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Jean-Jacques De Gucht tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de illegitimiteit van een potentiële verplichting door gemeentebesturen aan bedrijven om het terugkooprecht af te kopen – 240 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Voorzitter, minister, geachte leden, de wet betreffende de economische expansie van 1970 werd opgesteld met als doelstelling het stimuleren van economische activiteit in een bepaalde regio. Ze stelde gemeente- en stadsbesturen in staat om tegen een goedkope prijs gronden te verkopen aan bedrijven, om zo economische bedrijvigheid te stimuleren en werkgelegenheid te creëren. De wet voorzag tegelijk voor de besturen in een stok achter de deur door hun de optie van het terugkooprecht te schenken. Die stelt het bestuur in staat grond en de gebouwen erop terug te kopen wanneer een bedrijf er niet in slaagt aan de beloofde voorwaarden te voldoen. Daardoor kan de gemeente erop toezien dat de economische dynamiek in de regio gewaarborgd blijft.

Een van de mankementen in deze wetgeving was echter dat het terugkooprecht was gebaseerd op de geïndexeerde oorspronkelijke terugkoopprijs. Dat is een euvel dat het decreet Ruimtelijke Economie van 2012 heeft verholpen. Dat was dus de vorige meerderheid. Sindsdien gebeurt de waardering aan de hand van de indexatie van de laatste en niet de initiële verkoopprijs, plus – en dat is ook heel belangrijk – de marktwaarde van de gebouwen. Op die manier wordt een marktconforme prijs gegarandeerd.

Het probleem is dat dit decreet Ruimtelijke Economie van 2012 niet met terugwerkende kracht werkt. Er is één belangrijke voorwaarde voor een gemeente om

dit terugkooprecht op te eisen, namelijk dat het motief om deze gronden terug te kopen economisch moet zijn. Zo wordt gegarandeerd dat het oorspronkelijke doel, het aanwakkeren van economische bedrijvigheid, wordt nagestreefd. Net daarom is het verboden om gronden terug te kopen op basis van louter financiële motieven.

Net daar zou het schoentje naar verluidt knellen bij sommige gemeente- en stadsbesturen. Een zesde van de gemeenten zou namelijk problemen hebben om in het kader van de beleids- en beheerscyclus de begroting sluitend te krijgen. Om niet onder curatele van de Vlaamse overheid te komen, zoeken zij hun heil in creatieve inkomsten, en die creativiteit zou worden gebruikt bij het terugkooprecht. Bedrijven zouden worden verplicht om dit terugkooprecht af te kopen, met het vooruitzicht dat de steden anders hun terugkooprecht zouden toepassen.

Dit is duidelijk een financieel en geen economisch motief, en dus in strijd met zowel de geest als de letter van het decreet Ruimtelijke Economie. Het is een verdoken belasting ten aanzien van ondernemers, op een moment dat het algemene besef leeft dat we ondernemers net moeten ontlasten.

Minister, zijn er inderdaad gemeenten of steden die bedrijven willen verplichten het terugkooprecht af te kopen, om zo inkomsten te genereren? Bent u het ermee eens dat dit in strijd is met de geest en de letter van het decreet Ruimtelijke Economie? Bent u van plan om maatregelen te nemen om deze praktijk te verhinderen, en zo ademruimte te geven aan die ondernemers die eventueel hiermee worden geconfronteerd?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, mijnheer De Gucht, dit is een vrij technische vraag. Ik zal daar ook een vrij technisch antwoord op geven. Ik weet dat het effect ervan niet technisch is, maar het is een vrij technische zaak. Naar aanleiding van uw vraag heb ik mijn administratie gevraagd of ze daar weet van heeft. De administratie meldt me geen weet te hebben van steden of gemeenten die bedrijven verplichten het terugkooprecht af te kopen. Er is wel sprake van een geval waarbij een dading op basis van vrijwilligheid naar voren wordt geschoven om juridische geschillen snel te kunnen beslechten. De dading die werd afgesloten en waarnaar u – gezien uw woonplaats – wellicht verwijst, heeft betrekking op verkoopovereenkomsten waarin clausules werden opgenomen op basis van artikel 32 van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie, en dus niet op basis van het decreet Ruimtelijke Economie.

Artikel 32 van de wet betreffende de economische expansie bevat geen bepalingen met betrekking tot de modaliteiten op basis waarvan kan worden teruggekocht of op basis waarvan de doorverkoop kan worden geweigerd. Dit zet de deur inderdaad open voor onduidelijkheden, voor verkeerde verwachtingen en ook voor misbruiken. Alleszins zijn er heel wat juridische geschillen geweest en lopen er ook nog geschillen zonder dat er noodzakelijkerwijze sprake is van misbruik, maar die het gevolg zijn van de decreetsbepaling dat een terugkoop van bedrijfspanden door de begunstigde van het terugkooprecht kan gebeuren aan de boekwaarde, als de boekwaarde van de gebouwen lager is dan de marktwaarde. Voor gebouwen waarin daadwerkelijk jarenlang is geproduceerd, zal de boekwaarde doorgaans heel wat onder de marktwaarde liggen, zodat eigenaars de terugkoop als onrechtvaardig beschouwen, zeker als door een verkoop economische activiteiten kunnen worden hervat in het gebouw. Dat lijkt me heel logisch.

Met de inwerkingtreding van het decreet Ruimtelijke Economie werd dit euvel wel verholpen. Het terugkooprecht waarin wordt voorzien in het decreet Ruimtelijke

Economie, is gekoppeld aan een bouw- en exploitatieverplichting met betrekking tot de economische bedrijvigheid enerzijds en aan het naleven van de gebruiksvoorwaarden en de sectorale regelgeving anderzijds. Wanneer er bijvoorbeeld een staking van de activiteiten, leegstand en dergelijke meer is, met andere woorden als niet langer voldaan is aan de bouw- en exploitatieverplichting, dan kan een begunstigde van het terugkooprecht ingrijpen. Het terugkooprecht kan dan maar worden uitgeoefend als een substantieel deel van de grond gedurende meer dan twee jaar niet meer wordt gebruikt – wat me al veel lijkt te verduidelijken en beter te maken voor de bedrijven – en pas als na een remediëringstermijn van een jaar na de ingebrekestelling van het bedrijf in kwestie er nog steeds geen activiteit plaatsvindt.

Die maatregel vormt met andere woorden een krachtig instrument om leegstand en verwaarlozing tegen te gaan, maar ook om een correct gebruik van de bedrijfskavel af te dwingen. Tegelijk geeft het ook de tijd om de marktdynamiek te laten spelen, in zoverre de toestemming tot doorverkoop mogelijk is. Dit veronderstelt dus wel dat een dergelijke toestemming tot doorverkoop conform de geest van het decreet gebeurt. Met die maatregelen is dat het geval. Daarom wil ik lokale besturen en begunstigden van het terugkooprecht aanzetten om toch een beleid ter zake te ontwikkelen, door een terreinbeheer- en uitgifteplan uit te werken, zodat investeerders vooraf de spelregels kennen en zodat lokale besturen zichzelf verplichten om goed te overwegen waarom ze eventuele voorwaarden zouden koppelen aan de toestemming tot doorverkoop. Conform het decreet mogen dergelijke voorwaarden dan niet ingegeven zijn door louter financiële overwegingen.

Ik zal mijn administratie de opdracht geven om met de betrokken besturen – voor zover ik weet, gaat het hier over één bestuur – in overleg te treden om in dergelijke dadingsovereenkomsten de modaliteiten te verfijnen, zodat aan de geest van het decreet Ruimtelijke Economie wordt voldaan. Ik denk dat het dit is wat u concreet vraagt. Voor nieuwe akten afgesloten voor bedrijfskavels waarop artikel 26 van het decreet van toepassing is, is een conformiteit met het decreet Ruimtelijke Economie verplicht. Artikel 26 stipuleert dat publieke rechtspersonen bij het verkopen, in opstal, erfpacht of vruchtgebruik geven van hun bedrijfskavels, als ze die bedrijfsgronden hebben ontwikkeld met subsidies of via onteigening of de bedrijfsgronden hebben verkregen na een terugkoop, het recht van terugkoop moeten opnemen in de onderhandse overeenkomst of de authentieke akte.

Dit is vrij technisch en vrij juridisch. Ik denk dat ik het zelf wel heb begrepen. Hiermee wordt een oplossing gegeven aan de problemen die rijzen. Mijn administratie zal nog contact opnemen met het bestuur in kwestie om de geest van de wet duidelijk te doen respecteren. Ik meen dat u zo een antwoord hebt gekregen op uw vraag.

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Aangezien het een vrij technisch en juridisch antwoord is, zou ik u willen vragen of ik het ook op papier kan krijgen.

Indien ik het goed heb begrepen, zult u met het betrokken bestuur contact opnemen. Er zijn echter meerdere gemeenten en steden die het terugkooprecht zouden kunnen misbruiken. Zou het mogelijk zijn uw diensten te laten onderzoeken of het decreet van 2012 in dit verband kan worden aangepast?

Indien het decreet met terugwerkende kracht zou gelden, zou dit de onzekerheid wegnemen waarmee veel bedrijven momenteel worden geconfronteerd. Er zijn heel wat bedrijfsleiders die geen financiële problemen hebben, maar toch hun

onderneming verhuizen. Ze doen dat dan omdat de productie is toegenomen en hun huidig pand te klein is geworden. Er zijn ook andere redenen. Aangezien ze het geld niet nodig hebben, laten ze het pand leegstaan of verhuren ze het pand. Indien ze het zouden verkopen, zou het gemeentebestuur immers met een dading kunnen komen of het terugkooprecht op onreglementaire wijze kunnen uitoefenen.

Het terugkooprecht is in dergelijke gevallen om eenvoudige redenen niet reglementair. Het terugkooprecht zou enkel reglementair zijn indien het bedrijf, dat de gronden aan een goedkope prijs heeft kunnen kopen, gedurende de jaren dat het over de gronden heeft kunnen beschikken niet zou hebben gedaan wat het moest doen. Het bedrijf moest ervoor zorgen dat mensen een job en zekerheid hadden en op die manier vooruit konden komen in de maatschappij.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer De Gucht, u moet het antwoord nog eens goed bestuderen. Volgens mij ben ik in mijn antwoord ingegaan op het punt met betrekking tot de bedrijven uit het verleden dat u naar voren hebt gebracht. Volgens mij is er een oplossing. Indien dat niet het geval zou zijn, ben ik bereid dit verder te onderzoeken.

Volgens mij is er een oplossing. De schatting van de waarde houdt geen verband met de goedkope aankoop in het verleden. Aangezien een gebouw wordt afgeschreven, ligt de boekwaarde veel lager dan de werkelijke waarde. In mijn antwoord heb ik aangehaald dat dit in het decreet van 2012 is opgelost. Daarnaast heb ik vermeld welke stappen de administratie zal zetten.

Mijnheer De Gucht, volgens mij is het probleem opgelost. Indien dit niet het geval zou zijn, ben ik bereid verder naar een oplossing te zoeken.

De voorzitter: Mijnheer De Gucht, we hebben u het antwoord op papier bezorgd. Ik wil ook opmerken dat van elke vergadering Handelingen worden geschreven waarin alles letterlijk staat genoteerd.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van de heer Wouter Vanbesien tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de opheffing van de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI)
– 214 (2014-2015)**

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Voorzitter, ik hoop dat de minister mijn vraag om uitleg en zijn antwoord zal begrijpen. *(Opmerkingen van minister Philippe Muylers)*

Minister, het Vlaams regeerakkoord bevat een korte, maar duidelijke passus over de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI). De VRWI wordt opgedoekt. Daar staat geen argumentatie bij, maar tijdens een colloquium op 8 oktober 2014 hebt u al een tipje van de sluier gelicht. Het innovatielandschap is te versnipperd. Er moet meer duidelijkheid en eenvormigheid komen.

Mij verbaast de intentie de VRWI op te heffen. De VRWI neemt in heel het landschap van de innovatie en wetenschapsbeleid net een heel specifieke en

belangrijke plaats in. Ik heb uit de rest van het Vlaams regeerakkoord en uit verschillende verklaringen die u in het Vlaams Parlement en tegenover de pers hebt afgelegd, afgeleid dat innovatie terecht een van de speerpunten van het beleid van de Vlaamse Regering is. Wat het belang van innovatie en van deze doelstelling betreft, zitten we zeker op dezelfde lijn.

We weten allebei dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) al lang zijn oog op de advisering over het innovatiebeleid heeft laten vallen. De SERV zou dat graag naar zich toe trekken. Indien de VRWI zou worden opgedoekt, zie ik drie redenen om de adviesbevoegdheid aan de SERV toe te kennen, een suboptimale oplossing te noemen.

Ten eerste lijkt het me met betrekking tot innovatie zeer belangrijk heel de innovatieketen te bekijken. Het gaat dan om de keten van fundamenteel onderzoek tot vermarkting. Alle elementen moeten als evenwaardig worden beschouwd. Alle aspecten en momenten moeten aan bod blijven komen.

Ten tweede bestaat de VRWI momenteel uit mensen uit het onderzoeksveld, het bedrijfsleven en het sociaal-economisch veld. Die partners zijn gelijkwaardig. Het zou geen goede zaak zijn de onderzoekers in het innovatiedebat ondergeschikt aan het bedrijfsleven of aan de sociale partners te maken.

Ten derde vind ik het debat over de spanning in adviesraden tussen een onafhankelijkheids- en een vertegenwoordigingslogica essentieel. Zeker wat innovatie betreft, lijkt dit me bijzonder belangrijk.

Een disruptieve innovatie gaat altijd wat tegen bepaalde belangen in. We hebben het daarnet over Volvo gehad. Toen de auto net was uitgevonden, waren de koetsbouwers daar niet zo tevreden mee. Misschien hebben ze dat zelfs wat trachten tegen te houden. Er is momenteel een debat over hernieuwbare energie aan de gang. De petroleumindustrie is niet zo tevreden met al die ontwikkelingen. Als het om innovatie gaat, lijkt de onafhankelijkheid van de adviezen me belangrijker dan de vertegenwoordiging in de adviesraad.

De International Advisory Board van de VRWI heeft dit door middel van een benchmark trouwens zelf beoordeeld. De meest performante adviesraden met betrekking tot innovatie- en wetenschapsbeleid situeren zich in Denemarken, Nederland en Oostenrijk. Daar spelen de onafhankelijke experts de belangrijkste rol. De vertegenwoordigingslogica is daar veel minder belangrijker.

In de SERV zit de vertegenwoordigingslogica zeer sterk ingebakken. Dit is, voor alle duidelijkheid, ook heel belangrijk. Dit is geen pleidooi tegen de SERV. De SERV is een belangrijke instelling. Als het om de advisering over innovatie gaat, meen ik echter dat de VRWI nog meer dan nu een belangrijke rol kan spelen om op expertise gebaseerde adviezen af te leveren.

Minister, hoe zult u ervoor zorgen dat de opgebouwde expertise die momenteel in de VRWI aanwezig is bij een schrapping niet verloren zal gaan? De VRWI heeft een belangrijke brugfunctie tussen de academische en de onderzoekswereld, die als gelijkwaardige partners worden beschouwd. Hoe zult u dit bewaren of beschermen? Hoe zult u ervoor zorgen dat de onderzoeksinstellingen niet ondergeschikt worden aan de belangen van andere partners? De VRWI heeft steeds op lange termijn gedacht. Hoe zult u ervoor zorgen dat dit perspectief bewaard zal blijven?

Ik heb nog een bijkomende vraag die niet in mijn tekst is opgenomen. Aangezien het een zeer feitelijke vraag is, zult u ze zeker kunnen beantwoorden. Hebt u al contact met de mensen van de VRWI gehad? Die mensen hebben zeker ook gelezen dat hun raad wordt opgeheven. Wat hebt u hun verteld?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, we zullen dit debat tijdens de bespreking van de beleidsnota zeker voortzetten. Desalniettemin betreft het hier een terechte vraag om uitleg. Ik deel de bezorgdheid van de vraagsteller.

Mijnheer Vanbesien, uw analyse klopt grotendeels. Ik wil eerst even op de versnippering ingaan. Daarover zijn we het natuurlijk allemaal eens.

In de vorige legislatuur was dat waarschijnlijk het meest gebruikte woord in deze commissie. We hadden het over de grote versnippering in het innovatielandschap, hoewel dat geen zwart-witdiscussie is. 'Elk voordeel heb z'n nadeel' – elk nadeel heeft ook zijn voordeel, in dit geval. We zullen het debat zeker voortzetten bij de bespreking van de beleidsnota. Ik wil alleen maar aangeven dat de versnippering op zich niet het basisargument is om de VRWI anders te gaan invullen.

Ik deel wel uw bezorgdheid over de VRWI. Uw discours klopt in mijn ogen ook wel. De SERV is zeer belangrijk, absoluut, ik spreek dat zeker niet tegen. Dat zijn de sociale partners, werkgevers en werknemers. Het innovatielandschap geeft vanuit een andere invalshoek advies aan de regering. Daarbij spelen drie partners een rol: de industrie of werkgevers, de academici en de kennisinstellingen in de ruime zin, niet alleen de universiteiten, en de overheid zelf. Eigenlijk, ik ben het daarmee eens, mijnheer Vanbesien, hebben de vakbonden ook een rol te spelen, maar niet als adviesorgaan. We hebben een ander orgaan nodig waarbij de academici die rol invullen. We komen daar volledig overeen.

Ik weet dat de minister daar een oplossing voor heeft, ik ga het aan hem laten om de vragen te beantwoorden.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, zonder vooruit te lopen op de bespreking van de beleidsnota, ik steun de administratieve vereenvoudiging. Ik waardeer de bezorgdheid. Weliswaar zou het louter afschaffen van organen zonder werkelijk op lange termijn rekening te houden met de gevolgen, wel desastreus zijn. Vereenvoudiging dient steeds slim te gebeuren, en met rede en elke vorm van logica indachtig. Vlaanderen dient in te zetten op innovatie, en dat is een speerpunt van deze regering, zodat we niet – verder – voorbij gehold worden door de Aziatische tijgers of de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, Indië, China).

Ik las in een Belgabericht op woensdag 6 augustus dat een mogelijkheid de administratieve inbedding is van de VRWI in de SERV. Kunt u garanderen dat de VRWI als aparte vergadering kan fungeren binnen de SERV en dat hun bestaan als adviesorgaan wordt beoogd?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Het is duidelijk dat iedereen hier Onderzoek & Ontwikkeling en innovatie een warm hart toedraagt. We onderschrijven allemaal het belang van een goed advies. De VRWI heeft in de voorbije jaren goed werk geleverd. De raad heeft een mooi track record afgelegd.

Dat neemt niet weg dat een hervorming haar nut kan hebben. Het moet wat ons betreft gaan om een hervorming van het advieslandschap waarbij we de sterktes verder blijven benutten en andere zaken scherper stellen. Zo is voorzien dat de Industrieraad duidelijker een rol gaat krijgen met een invulling van de zuiver industriële. Kunt u dat verduidelijken? Hoe ziet u het advieslandschap rond uw

sociaal-economische bevoegdheden, met de SERV, met een opvolger van de VRWI en met de Industrieraad?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): De heer Vanbesien heeft het correct. Het regeerakkoord is op veel vlakken niet duidelijk, maar in dit geval kan dat absoluut niet worden gezegd. Het regeerakkoord is bijzonder duidelijk. We hadden het in de vorige legislatuur heel vaak over versnippering. Ik wil ervoor waarschuwen dat we ons ervoor moeten hoeden dat we het deze en volgende legislatuur niet moeten hebben over verschraling.

De rijkdom die de VRWI heeft aangeleverd, komt voort uit de unieke combinatie van de economische wereld – collega Diependaele, u begrijpt dat wij daar zowel werknemers- als werkgeversorganisaties bij willen betrekken – en de academische wereld.

Minister, laten we vertrekken van de idee dat we efficiëntie moeten kunnen nastreven zonder naar verschraling te gaan. Als u een SERV-commissie in het leven wil roepen, hoe gaat u dan waarborgen dat die unieke driehoek van de VRWI behouden blijft en ons verder adviseert over wetenschap en innovatie?

Het is één zaak om over versnippering te spreken. We zijn voor het groeperen van hefbomen, maar advies is advies. Het debat over versnippering is daar moeilijk in in te bedden.

Hoe gaat u ervoor zorgen dat we ook in de toekomst transitiedenken zullen kunnen blijven terugvinden in de adviezen van de VRWI? Naast transitie is er ook gewoon het aanbodgestuurde van de adviezen. De SERV is samengesteld uit sociale partners. Daar zitten de bestaande beroepsfederaties in, die vanuit hun begrijpelijke achtergrond een advies formuleren. Het is eigenlijk wel belangrijk, als het gaat om wetenschapsbeleid, om een stem te geven aan wat nog in ontwikkeling is en vandaag nog geen stem heeft via een beroepsfederatie.

De woorden van de heer Diependaele hebben me geïnspireerd. Hoe zult u ervoor zorgen dat innovatie niet gelijkgesteld wordt met industrie en met technologische innovatie? Dat is een veel ruimer begrip. Mijnheer Diependaele, u hebt me alert gemaakt om deze vraag te stellen.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, collega's, het is en was de bedoeling van de Vlaamse Regering om duidelijkheid te scheppen in het innovatielandschap en het aantal structuren en adviesraden te stroomlijnen. Het zal u bekend zijn – het is wel raar dat niemand dat gezegd heeft –: een aantal sociale partners namen gewoon niet meer actief deel aan de vergaderingen van de VRWI. Hier wordt de VRWI opgehemeld als de raad die de brug legde tussen iedereen. Dat was niet meer het geval, een deel van de sociale partners kwam niet meer.

In de schriftelijke versie van uw vraag om uitleg bent u niet zover doorgegaan op de SERV. Ik zal uw vragen ter zake vanuit mijn geheugen beantwoorden. Als ik me niet vergis, dateert het decreet betreffende de SERV van 27 juni 1985. Dat zegt dat de SERV advies geeft op alle decreten met sociaal-economische impact. Als u zegt dat de SERV geen advies mag geven over innovatie, dat heb ik tenminste begrepen ... *(Opmerkingen van de heer Wouter Vanbesien)*

Goed. Ik zal het anders formuleren, mijnheer Vanbesien. Volgens mij heeft de SERV zeker adviesmogelijkheid op alle decreten rond onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Als zij eruit willen stappen en advies willen geven vanuit de SERV over

innovatie, dan kunnen ze dat doen. Ze kunnen dat op eigen initiatief, los van decreten, en wij zijn verplicht het te vragen bij decreten. We mogen die dingen niet door elkaar mengen.

Naar de VRWI kwamen ze niet meer. Een van de belangrijkste pluspunten die u noemt van de VRWI, vervulde de raad niet meer. U zegt dat ik moet oppassen als ik het dan gewoon naar de SERV breng, dat had ik al begrepen. De SERV heeft de bevoegdheid sinds 1985. Dit komt uit mijn geheugen, dit had ik niet voorbereid.

Ik ben het met u eens dat het secretariaat en de medewerkers van de VRWI – ik denk dat u het daar over hebt – een belangrijke expertise hebben opgebouwd. Dat is positief. De expertise heeft reeds een belangrijke input geleverd aan het innovatie- en wetenschapsbeleid.

Ik ben het ook eens dat we een focus moeten houden op de lange termijn. Die is belangrijk voor mij, niet alleen de korte termijn. Ook belangrijk vind ik dat de brug tussen enerzijds de academische en onderzoekswereld en anderzijds de socio-economische wereld bestaat en van belang is. Het is dan ook cruciaal dat de diverse actoren met elkaar in overleg kunnen treden omtrent de ontwikkeling van het beleid. Dat was niet meer zo.

Daarom zal ik ook in deze legislatuur blijven inzetten op beleidsadviezen. Zoals elke regio hebben wij nood aan kwalitatief strategisch advies op het vlak van wetenschap en innovatie. Zoals ook de heer Diependaele of de heer Bothuyne heeft aangehaald, staat in het regeerakkoord eveneens dat de rol van de Industrieraad zal worden versterkt. Ik verwijs naar de oefening rond de adviesorganen, met de bedoeling kwalitatief advies te hebben en een brug te leggen tussen de wetenschappelijke en de socio-economische wereld. Daar wil ik de Industrieraad in meenemen.

Ik zal ook aandacht besteden aan en een oplossing zoeken op korte termijn voor het huidige personeel van de VRWI. Nog dit jaar, na een brede consultatie van de verschillende stakeholders – en ik heb de mensen van de VRWI effectief al gezien – zal ik een voorstel aan de Vlaamse Regering voorleggen in verband met het inwinnen van beleidsadvies op het domein van wetenschap en innovatie. Ik ben het met u eens dat we dat niet te lang mogen laten aanslepen, in het belang van de mensen die vandaag bij de VRWI werken.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): De SERV mag uiteraard advies geven, ik heb niet gezegd dat de SERV dat niet mag. Ik zeg enkel dat het niet genoeg is. Als het gaat om innovatiebeleid, mogen we niet al onze eieren in die mand stoppen, net omwille van het belang van onafhankelijke expertise.

Ik vind het een zeer bizar argument dat er geen overleg meer is met de VRWI, want de SERV gaat er niet meer naartoe, dus doeken we dat op. Dat is alsof u tegen de wilde stakers van de NMBS die alles platleggen, zou zeggen: als jullie alles platleggen, krijgen jullie gelijk. De SERV is van oordeel dat hij exclusief die advisering naar zich toe moet trekken en boycot voor een stuk de werking van de VRWI. En nu beloont u de SERV door te stoppen met de VRWI. Voor een moedige beleidsvoerder, die u toch bent, vind ik dat een angstige houding. Ik heb het niet over de SERV in het algemeen, enkel over dit dossier. Maar nu beloont u de verkeerde. U zegt dat de VRWI zijn werk niet meer doet, omdat de SERV er niet meer naartoe gaat. Dat is de verantwoordelijkheid van de SERV, een belangrijke verantwoordelijkheid.

U zegt dat u nog dit jaar een voorstel gaat uitwerken. Ik kan enkel zeggen dat we daarop zullen wachten, want voor de rest hebt u daarover niet veel gezegd. Zorgt het voorstel voor een gelijkwaardigheid van alle partners die aan tafel moeten zitten voor het tot stand komen van een uiteindelijk advies?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Van Malderen, u hebt het over versnippering en verschraling. We waarderen allemaal de rol van de VRWI, maar zij hameren er het meeste op dat er sprake is van versnippering. We gebruiken die adviezen allemaal, en dat staat er verschillende keren in.

U zegt dat de academici geen echte beroepsorganisatie hebben. Dat klopt. Maar ze hebben wel heel wat verenigingen, zelfs voor jongere academici en zo, die heel aanspreekbaar zijn. Ik neem aan dat u er ook al mee hebt samengezeten.

Het is absoluut waar dat we ons niet mogen beperken tot technische innovatie. Maar het regeerakkoord gaat ervan uit dat innovatie gericht moet zijn op meerwaardecreatie. Daarmee moeten we de industrie ondersteunen. In de vorige legislatuur hebben we daarover ook gediscussieerd. Ik kijk ernaar uit om die discussies opnieuw te voeren. Die komen er zeker.

Mijnheer Vanbesien, het spijt me verschrikkelijk, maar u hebt het verkeerd als u zegt dat de SERV niet meer naar de VRWI gaat. U moet zich echt eens informeren waarom zij tot die beslissing zijn gekomen. Dat is geen verwijt. Het is niet zo dat de SERV alleen advies wil geven over innovatie, helemaal niet.

We hebben het in de vorige legislatuur ook verschillende keren in de commissie besproken. Mevrouw Lieten zou pogingen hebben ondernomen om een verzoening te bewerkstelligen, maar eigenlijk zijn de redenen waarom de sociale partners van de SERV daar niet meer naartoe gaan, niet helemaal duidelijk. Dat heb ik ook letterlijk gezegd in een van de discussies die we daarover de voorbije jaren hebben gevoerd. Het blijft voor mij zeer onduidelijk waarom zij dat niet willen doen.

Een deel van hun argumentatie is dat er een teveel aan adviesorganen is. Zo heeft Voka te kennen gegeven dat er veel te veel zijn en dat zij niet overal mensen naartoe konden sturen om te bestaffen. Dat is een deel van de argumentatie. Het is zeker niet zo dat de SERV dat wil boycotten. Zeker niet. De SERV blijft ook het geëigend adviesorgaan, zoals de minister heeft gezegd.

De VRWI verdient zeer terecht een pluim. We hebben allemaal hun adviezen meermaals gelezen en gebruikt. Het is altijd een zeer goede basis geweest. Ik heb begrepen dat ze behouden zullen blijven en dat we daar ook in de toekomst op zullen kunnen rekenen. Ik denk dat dat het cruciale punt is van het antwoord van de minister.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik denk dat het inderdaad cruciaal is dat we verder in de toekomst goed en grondig voorbereid en breed gedragen beleidsadvies krijgen over ons innovatiebeleid. We hebben nu een aantal actoren die daarrond actief zijn: SERV, VRWI, de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA), die ook een rol speelt in ons innovatie- en onderzoeksbeleid. Er is verder de Industrieraad die een input geeft vanuit de industrie in het kader van het Nieuw Industrieel Beleid. Er zijn dus inderdaad heel wat actoren.

Een zekere rationalisatie kan dus nuttig zijn, waarbij we de sterktes van vandaag moeten kunnen behouden, zoals de mensen van het secretariaat van het VRWI,

die bewezen hebben wat ze kunnen. Daarbij is vooral het draagvlak belangrijk. We moeten een advies krijgen dat een breed draagvlak heeft, zowel in de schoot van de industrie als in de schoot van het hoger onderwijs, de universiteiten en andere onderzoeksinstellingen. Dat is de uitdaging.

Minister, ik vermoed dat we daarop een antwoord zullen krijgen in uw beleidsnota. Ik kijk er alvast naar uit.

Minister Philippe Muyters: Als je draagvlak wilt voor de adviezen is het ook goed dat je draagvlak kunt creëren rond de organisatie van hoe die adviezen tot stand komen. Dus nee, in de beleidsnota krijgt u te horen wat ik vandaag heb gezegd, met name hoe ik het organiseer om tegen het eind van het jaar effectief te komen tot een voorstel aan de Vlaamse Regering. Ik ga niet tussen nu en vrijdag het draagvlak hebben en starten. Ik voer die gesprekken en vind zelf dat ik er al ver mee ben gevorderd. Maar zo gaat dat met het creëren van draagvlak: als je te vroeg naar buiten komt met al je ideeën, zit je met een probleem in plaats van met een oplossing. Ik zal dat dus niet op voorhand naar buiten brengen.

Dus neen, mijnheer Bothuyne, u zult het niet in de beleidsnota vinden. Ik had kunnen antwoorden aan de heer Vanbesien: "Wacht tot u de beleidsnota hebt gekregen." En voor de rest: foert. Maar ik denk dat we het onderwerp nu op een degelijke manier hebben kunnen behandelen. Uw verwijzing naar de treinstakingen vind ik op zijn minst zeer vergezocht. Dat had u waarschijnlijk wel verwacht.

Ik denk dat de heer Diependaele al een element van antwoord heeft gegeven. De versnippering was de basis van het schrappen en het stroomlijnen van adviesraden. Een element daarbovenop is dat de sociale partners van de SERV – één keer hebt u het zo gezegd, mijnheer Diependaele, maar voor de rest sprak u van de SERV – niet boycotten, daarin hebt u gelijk, maar door de versnippering wel eenzelfde advies of een advies over dezelfde decreten uitbrengen op verschillende niveaus en hebben gezegd dat ze daar niet meer aan willen meewerken.

Tot slot wil ik, na de betogen en de replieken die ik heb gehoord, bevestigen dat ik rekening houd met de expertise van de VRWI en daarvoor een oplossing zal bieden in het voorstel dat ik zal voorleggen aan de regering.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Los van de politieke discussie wil ik even een technisch detail aanhalen. De sociale partners van de SERV verzuimen om de decretale verplichting na te komen. Men is decretaal verplicht om in de VRWI te zitten. Als ze dat weigeren, kunnen ze dus ook geen rechtsgeldig – als je dat zo mag zeggen – advies meer uitbrengen. Daarom is het zo jammer dat verzoeningspogingen in het verleden mislukt zijn.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Met die laatste opmerking geeft u natuurlijk toe dat mijn vergelijking met de wilde stakingen wel pertinent is. Het is inderdaad een decretale opdracht dat de SERV daarin zou zitten. En die komt er niet naartoe.

Mijnheer Diependaele, u zegt dat de motivatie die ik daarachter zoek, zeker niet klopt. Wat de motivatie dan wel is, dat weet ik eigenlijk niet goed. We krijgen hier toch een grote flou artistique. Goed, het debat zal worden voortgezet, maar er is geen repliek meer.

Minister, ik begrijp dat u de concrete plannen niet op tafel legt. Dat moet u met de partners proberen in elkaar te boksen. Maar dat u zich niet hebt geëngageerd om in het adviseringsproces uit te gaan van de gelijkwaardigheid van de partners, dat stemt me wat ongerust. We zullen op basis van uw voorstellen zien hoe het eruit ziet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Güler Turan tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het dalende aantal meewerkende echtgenotes en over acties om het vrouwelijk ondernemen te stimuleren – 246 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp·a): Dat we het vrouwelijke geslacht willen stimuleren in het ondernemen, is geen uitvinding van mij. Het staat ook in het regeerakkoord. Ik ben daar zeker niet ontevreden over, afhankelijk van welke acties en middelen daaraan zijn gekoppeld.

Ik heb de kapstok van meewerkende echtgenotes gebruikt om het over dat vrouwelijk ondernemen te hebben. Het Neutraal Syndicaat voor Zelfstandigen (NSZ) maakt de koppeling met echtgenotes, terwijl er ook verschillende echtgenoten zijn die gebruik maken van dit 'halfstatuut' – of hoe je dat ook moet formuleren – waarbij een van de partners die geen inkomen heeft, de partner helpt in zijn of haar zelfstandige beroepsactiviteit.

Recente cijfers van het NSZ tonen aan dat steeds minder gebruik wordt gemaakt van dit statuut. Het NSZ koppelt dat onmiddellijk aan minder vrouwen die hun man bijstaan in zijn zelfstandige activiteit. Tussen 2008 en 2013 ging het aantal meewerkende echtgenotes van 39.952 naar 28.000, een daling van ongeveer 29 procent in vijf jaar. Het statuut, dat maar half half is, is niet zo aantrekkelijk.

Het valt bovendien op dat slechts 15 procent van de vrouwen die meewerken met hun man, jonger is dan 40 jaar. Het NSZ schuift twee verklarende factoren naar voren voor deze tendens. Ten eerste willen vrouwen liever zelf de touwtjes in handen hebben, hetgeen ook blijkt uit het stijgende aantal vrouwelijke ondernemers. Dat aantal steeg de voorbije vijf jaar met 10,3 procent, maar dat is nog ver onder het gemiddelde van waar de dames zouden moeten zijn.

De tweede factor is dat het statuut van de meewerkende echtgenote niet aantrekkelijk is, omdat je dan afhankelijk bent van een eenmanszaak. Een vennootschap gaat niet, terwijl die in de huidige economische tijden nochtans veel meer aantrek heeft dan een eenmanszaak.

Minister, er is een vraag om dat statuut te verbeteren, maar dat moet u aan de federale overheid vragen. Daarom vraag ik of u van plan bent uw federale collega's daarover aan te spreken. Het aantal vrouwelijke meewerkende echtgenotes daalt omdat ze zelf initiatief nemen. Uw voorganger heeft dat als een doelgroep benoemd en heeft initiatieven genomen.

Uiteraard zullen een beter economisch en ondernemersklimaat en een heropleving helpen, maar er moet hier een tandje worden bijgestoken. Het staat ook in het regeerakkoord. Maar ik wilde op tijd zijn, minister, want ik ben zeker dat u stimulansen en maatregelen zult nemen. Ik wil u nu wat meer vragen dan in de vorige legislatuur.

Uw voorganger heeft hiervoor 500.000 euro vrijgemaakt. Er is een film mee gemaakt die vrouwen toont in een crèmèriezaak. Die heb ik zelf nooit gezien omdat ik dat zo onwaardig vond. Minister, welke initiatieven zult u nemen voor de doelgroep van vrouwelijke ondernemers, los van het algemeen klimaat dat moet verbeteren? Welk budget zult u daar tegenover zetten?

Minister, ik heb u dit op tijd gevraagd. Is het al te laat? Uw beleidsbrief moet nog komen, u kunt nog acties ondernemen. Ik verwacht meer dan een film, bij wijze van spreken.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Turan, u begrijpt dat ik me houd aan de vragen die u me op voorhand hebt bezorgd. De vraag over het budget hebt u niet doorgegeven en een antwoord daarop heb ik dan ook niet gepland.

Ik kan helaas het aantal vrouwelijke ondernemers zelf niet zomaar verhogen. Hiervoor ligt het initiatief – gelukkig maar – bij de vrouwen zelf en bij mensen met ondernemerspotentieel. Ik kan wel maatregelen nemen die drempels verlagen en die vrouwen stimuleren om die stap te zetten, en hen verder ondersteunen in de uitbouw van hun ondernemerschap. Ik denk dan aan informatiecampagnes, meer aandacht voor vrouwelijke ondernemers bij ons dienstenaanbod, eventueel zelfs specifieke financiële ondersteuningsmaatregelen. Hopelijk kan ik zo bijdragen tot een stijging van het aantal vrouwelijke ondernemers.

Maar er zijn zeker nog heel wat andere factoren die buiten mijn invloedssfeer liggen. Ik ben van mening dat de daling van het aantal meewerkende echtgenotes niet alleen gekoppeld is aan het statuut van meewerkende echtgenotes, maar inderdaad ook moet worden gezien in het licht van de maatschappelijke tendens dat vrouwen steeds meer het heft in eigen handen nemen, en dus naast een zelfstandige echtgenoot liever zelf als bediende, zelfstandige of ondernemer aan de slag gaan. In de leeftijdscategorie van mijn kinderen zie ik het gebeuren dat naast een zelfstandige, de vrouw vaak manager of bediende is in een bedrijf. Inzake het genereren van een inkomen, beperkt dat natuurlijk het risico, en dat is ook een goede zaak. Ik wil deze situatie natuurlijk wel met mijn federale collega bespreken en nagaan of hij nog mogelijkheden ziet om het statuut van de meewerkende echtgenote te verbeteren.

Ik denk dat we voorzichtig moeten zijn bij het uitwerken van een te specifiek actieplan voor vrouwelijke startende ondernemers. Dat zou immers impliceren dat vrouwelijke ondernemers helemaal verschillend zijn van mannelijke ondernemers. Een aantal hinderpalen waar vrouwelijke prestarters mee worstelen, gelden evenzeer voor mannelijke prestarters. Het is dus vooral zaak de vrouwelijke startende ondernemers met maatregelen of acties te ondersteunen op die vlakken waar ze specifiek andere drempels ondervinden dan hun mannelijke collega's. Ik wil wel verder nagaan op welke manier we dat kunnen opvangen.

De voorzitter: Mevrouw Remen, mijn excuses. Tegen de regels in heb ik meteen het woord gegeven aan de minister, terwijl een collega en vrouwelijke ondernemer een betoog wilde houden.

Mevrouw Remen heeft het woord.

Mevrouw Grete Remen (N-VA): Voorzitter, uw excuus is aanvaard.

Minister, u hebt me al enkele woorden uit de mond genomen. Het stijgend aantal vrouwelijke ondernemers kan ik alleen maar toejuichen. Vanuit mijn dagelijkse

ervaring zeg ik: ondernemer, dat word je niet, dat ben je, of je nu een man bent of een vrouw. Ik heb daar altijd voor gestaan. Voor mij is dat identiek.

We moeten het vrouwelijk ondernemerschap ondersteunen, en dan vooral in startende zaken. De startende vrouwelijke ondernemers zijn meestal jonge vrouwen, die dan ook nog beginnen te bouwen, die een gezin starten. Daar ligt meestal de terughoudendheid om vrouwelijke ondernemer te worden of een zaak te starten. Het gaat dus over de combinatie werk-gezin.

Ik vraag dat de Vlaamse Regering aandacht heeft voor die goede combinatie arbeid-gezin. Ik denk dan ook aan de flexibele kinderopvang, die zeer belangrijk is. Zeker startende ondernemers werken dag en nacht, ze hebben nooit gedaan. Ze kunnen onmogelijk om zes uur hun kinderen ophalen in de crèche.

Er zou zeker flexibele kinderopvang moeten komen. Ik denk ook aan fiscale stimuli en eventueel huishoudhulp. Het gaat altijd om de combinatie werk en gezin. De vrouwelijke ondernemers of zelfstandigen kunnen vaak ook niet of weinig terugplooiën op een sociaal vangnet. Als ze ziek vallen, is er een probleem. Voor een werknemer is de sociale bescherming veel groter.

Het onderwijs speelt ook een belangrijke rol. Men spreekt soms over 'latent' ondernemerschap – wat in België ook veel te weinig aanwezig is – namelijk de wil om zelfstandige te worden of een eigen zaak op te starten. Het onderwijs zou hierop veel meer moeten inspelen. Het zou moeten inspelen op de creativiteit, het ruimer denken, het zelfvertrouwen, op vrouwen veel vroeger te laten kennismaken met het ondernemerschap. Er zijn wel al stappen gezet in de goede richting.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Er is de voorbije jaren al wel meer gebeurd dan enkel het maken van een film. Er is ook een structureel partnerschap met Markant. Wordt dat voortgezet? Zijn er andere of uitbreidingsplannen?

Mevrouw Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, wij zijn ook vragende partij voor acties die vrouwen en mannen kunnen aanzetten om zelfstandig te ondernemen. Ik wil graag nog een ander accent leggen dan wat er hier al aan bod is gekomen.

Ik zou bijzondere aandacht willen vragen voor werkzoekenden die worden begeleid door de VDAB. Ook hier kan er bijzondere aandacht zijn voor de vrouwelijke aspirant-ondernemers. VDAB en SYNTRA kunnen een sturende rol spelen met trajecten van werkzoekenden naar ondernemerschap. We weten dat er reeds initiatieven bestaan, maar de resultaten zijn niet altijd overtuigend. Dat komt mede omdat de toeleiding van de werkzoekenden naar ondernemerschap niet altijd de eerste prioriteit is van enerzijds de arbeidsbemiddelaars en anderzijds van de werkzoekenden. Die vicieuze cirkel moeten we trachten te doorbreken. De focus mag zeker ook niet alleen liggen op gefailleerden die een nieuwe kans willen hebben als zelfstandig ondernemer.

Minister, zal er vanuit de VDAB bijzondere aandacht worden opgebracht om te detecteren welke werkzoekenden aspiraties voor ondernemerschap hebben? Behoeven de bestaande instrumenten misschien een evaluatie en bijsturing om te komen tot betere resultaten?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, laat me duidelijk zijn. Ik ben een absolute believer van de vrouw. Het is niet zo dat een vrouw extra stimulans of extra steun nodig heeft of moet worden gepusht om te

ondernemen. Ik ben zelf een ondernemende vrouw, mijn moeder was dat ook en ik ken ook veel vrouwen in mijn omgeving. Ik heb de voorbije jaren veel met startende ondernemende vrouwen gesproken.

De drempels voor vrouwen zijn groter. Mijn collega heeft een heel goed punt over werkbaar werk aangehaald. Niet alleen flexibele kinderopvang maar ook betaalbare kinderopvang is nodig. Verdoken armoede en moeilijkheden bij zelfstandigen zijn veel groter dan bij werknemers met welk statuut dan ook.

Of je geboren bent om te ondernemen of niet, is hetzelfde voor vrouwen en voor mannen. Er is geen verschil, maar een aantal stimulansen kan wel helpen en een aantal drempels wegnemen ook. In het regeerakkoord zijn de vrouwen nu eenmaal ook benoemd als doelgroep. Laat ons niet zeggen: als het algemene klimaat verbetert, zullen vrouwen hun weg wel vinden.

Minister, ik wil verwijzen naar het STEM-actieplan (Science, Technology, Engineering, Mathematics) van de vorige regering. Men wou meer vrouwelijke studenten in wetenschappelijke richtingen. Het heeft resultaat: er zijn dit jaar meer vrouwen ingeschreven in wetenschappelijke richtingen dan ooit tevoren. Zijn we er? Neen, we zijn er nog niet. Die acties kunnen hun nut hebben.

Omdat ik de problematiek ken, denk ik dat we voor de vrouwen veel obstakels kunnen wegnemen. U hebt het over specifieke financiële steunmaatregelen. Dat hoor ik graag, en ook in combinatie met werkbaar werk voor zelfstandigen, in combinatie met gezin en werk.

Er is een structurele samenwerking met Markant, maar dat is nog lang niet voldoende. Er zijn nog te veel vrouwen die te veel vragen hebben en die niet terechtkunnen bij de Voka's en UNIZO's van deze tijd.

Minister, dat is mijn noodkreet: kom met een duidelijk plan van aanpak of plan om drempels weg te werken. Als het ondernemersklimaat al verbetert bij de vrouwen, dan ben ik zeker dat de rest gaat volgen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Remen, mevrouw Turan, ik ben het helemaal eens met een goede combinatie van werk en gezin. Ik zou het wat ruimer willen zien. Ik heb zelf twee kinderen die al enkele jaren werken. De ene is getrouwd met een zelfstandige, de andere heeft ook een partner. Ik zie wat er gebeurt. Of ze nu zelfstandige zijn of hard werken in een bedrijf, ze hebben beiden nood aan flexibele maatregelen. Ik ben het wel met u eens dat een zelfstandige of iemand die heel hard werkt, echt wel meer nood heeft aan flexibele kinderopvang, aan ondersteuning voor de combinatie van werk en gezin. Wij hebben er daarom bijvoorbeeld voor gekozen om niets te veranderen aan de fiscale aftrekbaarheid of de prijs van de dienstencheque, ook al was de verleiding groot door de budgettaire aspecten. We hebben de maatregel bewust behouden om de werkbaarheid en de combinatie van werk en gezin te vergemakkelijken.

Mevrouw Remen, ik ben het ook met u eens dat een ervaring in een onderneming of een ondernemerschap in onderwijs een belangrijk element is. Het staat ook in het regeerakkoord, en ik zal het zeker regelmatig aankaarten bij minister Crevits.

Mevrouw Talpe, u weet dat 'Ondernemen Werkt' bestaat bij de VDAB. Net zoals alle andere programma's van de VDAB zullen we ook dit regelmatig moeten evalueren en nagaan of er bijstellingen nodig zijn. Ik hoop ook dat de raad van bestuur, met werkgeversorganisaties en vakbonden, er zelf attent op is om tijdig aan de bel te trekken als er wijzigingen nodig zijn.

Mijnheer Bothuyne, er is een gesprek gepland met Markant. Ik zal samen met Markant nagaan wat er verder kan gebeuren.

Mevrouw Turan, u had het over de STEM-actie. Uiteraard zullen we STEM voortzetten. Deze week ben ik ergens gaan spreken en men zei me daar dat er voor STEM maar weinig resultaten waren. STEM is sensibilisering en een doorgedreven sensibilisering is het enige wat kan helpen. De knik is eindelijk omgebogen naar een stijging, voor het tweede of derde jaar al. De volgehouden inspanning om effectief te blijven sensibiliseren voor STEM en specifiek voor jonge vrouwen in technische richtingen, kan zeker een effect hebben. Ook voor ondernemerschap zou dit kunnen.

Mevrouw Güler Turan (sp-a): To be continued.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Miranda Van Eetvelde tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de moeilijke zoektocht naar een job voor ex-gedetineerden – 267 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, minister, geachte leden, dit is een volledig andere problematiek, maar ze is daarom niet minder belangrijk. Onlangs stelde de VDAB dat minder dan 50 procent van ex-gedetineerden na hun vrijlating aan een job geraakt. Die groep wordt vaak over het hoofd gezien als men over werkgelegenheid spreekt. Van januari tot eind september 2014 werden in Vlaanderen 371 nieuwe begeleidingen voor ex-gedetineerden opgestart. Van die 371 mensen vond 41 procent werk. Nochtans staat te lezen in een publicatie van de VDAB, die reeds in 2004, 10 jaar geleden, verscheen, dat 47 procent van de toenmalige ex-gedetineerden na 6 maanden een job te pakken had. Er is dus eigenlijk wel sprake van een lichte achteruitgang.

Het blijft een moeilijke zoektocht voor ex-gedetineerden om aan job te geraken. Ze twijfelen bijvoorbeeld heel vaak over de vraag of ze hun verleden als gevangene op een cv moeten zetten. Doen ze het, dan hebben ze minder kans om te worden aangenomen. Doen ze het niet en de werkgever komt het later te weten, dan is de kans op een vertrouwensbreuk groot.

De lage cijfers zijn vaak ook wel te wijten aan de geringe opleiding die gedetineerden hebben genoten. Dat vormt geen stimulans voor werkgevers om hen aan te nemen. Een degelijke opleiding in de gevangenis kan hiervoor deels een oplossing bieden. Er is echter alleszins nog heel veel verbetering aan te brengen. De voorbije jaren waren er heel wat problemen in gevangenissen met betrekking tot de opleidingen die deze gedetineerden konden volgen. Het voorbeeld van centra voor volwassenenonderwijs (CVO's) die het niet meer zien zitten om in opleidingen te voorzien in dezen, is heel schrijnend.

Minister, voorziet de VDAB in concrete maatregelen om deze lage tewerkstellingsgraad op te krikken? Hoeveel personeelsleden zijn op dit moment bezig met de begeleiding van ex-gedetineerden in hun zoektocht naar een job? Hoe verlopen de intakegesprekken tussen deze ex-gedetineerden en de VDAB? Ik vraag me ook af of er soms sprake is van dubbele maatregelen. Ik geef een voorbeeld. Diverse gevangenissen hebben een eigen detentieconsulent en een eigen VDAB-kantoor. Is het dan niet overbodig om een maandelijks VDAB-trefpunt te organiseren, zoals dat het geval is in sommige gevangenissen? Is er

overleg gepland met uw collega van Onderwijs, minister Crevits, om het problematische lesaanbod in de gevangenissen te stroomlijnen?

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Mevrouw Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, minister, geachte leden, om de kansen op een job van ex-gedetineerden te verhogen, is het inderdaad raadzaam hen tijdens hun gevangenschap al te begeleiden en ervoor te zorgen dat ze zichzelf via opleiding goede competenties kunnen aanmeten. De huidige gedetineerden zijn immers de werkzoekende ex-gedetineerden van morgen. Reeds in het begin van deze eeuw heeft de VDAB in het kader van het Strategisch Plan Hulp- en Dienstverlening aan gedetineerden een specifiek begeleidingsprogramma gericht op gedetineerden en ex-gedetineerden, met de toepasselijke titel 'Aan de bak'.

Open Vld heeft al regelmatig schriftelijke vragen ingediend over dit onderwerp. Onlangs nog heeft Martine Taelman hierover een vraag ingediend. Minister, we zullen die specifieke vragen hier zeker niet herhalen, maar we willen wel bij u polsen of u extra initiatieven overweegt om de huidige gedetineerden optimaal voor te bereiden op het vinden van een job. Zijn er ook al resultaten bekend van het pilootproject dat in de loop van vorig jaar werd opgestart in de gevangenis van Ieper? Daarbij kregen gedetineerden de kans om de webleercursussen van de VDAB online te volgen. Wordt dit project uitgebreid naar andere gevangenissen?

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Ik wil me graag aansluiten bij de initiële vragen van mevrouw Van Eetvelde, en dan vooral bij de vraag over de personeelsbezetting van die VDAB-kantoren in gevangenissen. Mevrouw Talpe heeft in haar uiteenzetting al een deel van het antwoord van de minister gegeven. Geen probleem. Waarvoor dank. Als men een dienstverlening in die gevangenissen wil opzetten, dan is het toch wel belangrijk dat er dan ook voldoende bereik en vooral voldoende continuïteit is. Het is natuurlijk één zaak te stellen dat er in totaal een bepaald aantal personeelsleden mee bezig zijn. Essentieel is wat men in die individuele gevangenissen gaat doen en welke bezetting men daar organiseert.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, mevrouw Talpe heeft inderdaad al een deel van het antwoord gegeven. Als het echt over specifieke dingen gaat, dan heb ik het liefst dat men een bijkomende vraag stelt. Als ik dat niet op voorhand weet, dan is dat moeilijk. Ik heb een breed veld en ik weet wel een en ander, maar niet alles.

Dat programma heeft men inderdaad enigszins ludiek 'Aan de bak' genoemd. Dat biedt daadwerkelijk een structureel aanbod op maat. Er werd me gevraagd wat de stappen in dat programma zijn, wat die intakegesprekken inhouden. Uiteraard begint dat met het zich inschrijven als werkzoekende. Er wordt informatie geboden over wat de VDAB doet. De gedetineerde wordt dan gescreend: wat kent en kan hij? Dan is er de oriëntatie op de arbeidsmarkt: wat kan hij met zijn kennis doen, waar zou hij terechtkunnen? Daar kan een sollicitatietraining bij zijn. Er kan sprake zijn van technische beroepsopleidingen. Ik kom daar straks nog op terug. Als die er zijn, dan is dat extra muros. Er is de bemiddeling tegenover werkgevers en het versturen van sollicitatiebrieven. Zeker ook wordt er sollicitatiefeedback aan de werkgevers gevraagd. Dat zijn allemaal elementen die meespelen.

Dat laatste vind ik ook wel belangrijk. Die sollicitatiefeedback vragen, net als bij anderen, geeft een dubbel effect. Men kan enerzijds beter inspelen op de noden die de werkzoekende heeft. Als iemand drie keer dezelfde feedback krijgt dat hij slecht is in iets, dan kan men daarop inspelen. Anderzijds zorgt dat ook voor een zekere sensibilisatie bij de werkgevers. Ze moeten zich afvragen waarom ze geen gedetineerde hebben aangenomen. Is dat omdat hij een gedetineerde was? Dat zorgt op zijn minst voor reflectie bij de werkgever.

De detentieconsulent probeert daarbij ook de motivatie en het zelfbeeld van de gedetineerde te versterken, en een realistisch beeld te geven van de re-integratie. Dat lijkt me ook belangrijk: wat kan hij of zij gaan doen op de arbeidsmarkt? De consulent helpt de gedetineerde ook een realistisch beeld te krijgen van de competenties die hij moet ontwikkelen. Als hij problemen op andere terreinen bij de gedetineerde opmerkt, dan zal hij een beroep doen op de andere actoren van de hulp- en dienstverlening in de gevangenis. Buiten de gevangenis krijgt de ex-gedetineerde dezelfde dienstverlening, op maat, als iedere andere werkzoekende bij de VDAB. Op maat, dat wil zeggen met de intensiteit die nodig is.

In 2014 is er sprake van 11,9 voltijdsequivalenten die detentieconsulent zijn in de gevangnissen. In 2013 waren dat er 11. Er is dus iemand bijgekomen. Als die gedetineerde eenmaal de gevangenis heeft verlaten, dan wordt die natuurlijk, zoals ik al zei, overgedragen naar de gewone dienstverlening. Iedere VDAB-bemiddelaar kan dan de ex-gedetineerde op maat ondersteunen.

Ik heb al de stappen van de dienstverlening daarnet al enigszins toegelicht. Die zijn belangrijk. Het uitstroomcijfer bedroeg 44 procent in 2013. Als je bekijkt welke competenties gedetineerden hebben, dan is dat weliswaar laag, maar alles in acht nemend toch nog een zeer redelijk cijfer. U mag niet vergeten dat de gemiddelde scholingsgraad van de ex-gedetineerde niet zo hoog ligt en dat er na een periode van detentie een gebrek is aan meteen inzetbare competenties op de arbeidsmarkt. Die competenties worden immers heel vaak niet aangescherpt in de gevangenis. Ook hebben ze een gat in hun cv, en ongetwijfeld is er ook sprake van twijfel en onbekendheid bij sommige werkgevers. We moeten dus zeker blijven inzetten op het wegwerken van de drempels, zowel bij de gedetineerden als bij de werkgevers.

Wat de laatste vraag betreft, moet ik vrij kort zijn. Het lesaanbod in gevangnissen is de bevoegdheid van Onderwijs. Ik plan niet meteen overleg ter zake, want dit is echt een zaak van mijn collega, de minister van Onderwijs. Het staat u uiteraard vrij aan haar bijkomende vragen te stellen over het programma dat ter zake loopt.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal waarschijnlijk toch een nieuwe vraag stellen aan minister Crevits. Ik ben blij te horen dat al de inspanningen die in het verleden al zijn gebeurd, toch standhouden. Dit is immers een groep die echt heel moeilijk aan werk geraakt. Het zal voor die mensen altijd een moeilijke zoektocht blijven. Het aantal gedetineerden in de gevangnissen stijgt ook almaar. Ik ben dus heel blij dat de regering zich toch bewust is van de ernst en de problematiek, en dat ze die maatregelen die er zijn, zeker en vast blijft steunen.

Ik vind dat die mensen een zeker perspectief op een positieve toekomst moeten hebben.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, de duidelijkheid van uw antwoord verheugt me meer dan de inhoud. In feite blijkt het probleem dat ik heb aangekaart uit het antwoord.

U hebt verklaard dat 11,9 mensen zich hiermee bezighouden. Vlaanderen telt echter 16 gevangenen. Dat is het pijnpunt. Wellicht dekken we niet alle gevangenen. Bovendien weet ik uit eerste hand dat het in die gevangenen vaak om eenmansdiensten gaat. Als iemand ziek wordt of vakantie neemt, ontstaat er een probleem met de continuïteit van de dienstverlening. Het hebben van werk is een aspect dat een rol speelt bij een vervroegde invrijheidstelling. Die tekorten gaan dan ook met problemen gepaard.

Ik zou er absoluut voor willen pleiten om, los van het aantal mensen dat de VDAB hiermee belast, ervoor te zorgen dat we in tijd en ruimte in een minimale dekking voorzien.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik weet eigenlijk niet of dat wel zo weinig is. We moeten rekening houden met het aantal mensen die hiervoor in aanmerking komen. Ik heb de cijfers bij me. Het gaat steeds om mensen voor wie de vrijlating nadert. In 2013 ging het om 546 mensen. De begeleiding telt 11,9 mensen. Dat lijkt me genoeg. Ik vind het niet juist hier te stellen dat 11,9 consulenten niet zou volstaan om 546 mensen te begeleiden en dat er tijdens vakanties problemen ontstaan. Wat mij betreft, is die verhouding aanvaardbaar.

Ik hoop dat de organisatie van de werking binnen de VDAB van die aard is dat in het geval van ziekte of vakantie in vervanging kan worden voorzien. Dat zal ik echter navragen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Minister, ik wil uitdrukkelijk stellen dat ik evenzeer uit eerste hand kan getuigen dat die mensen keihard werken. Dat blijkt uit de cijfers. Er is echter een manifest probleem met de continuïteit en met de dekking. Ik hoop dat u dit met de organisatie zult bespreken. We moeten ervoor zorgen dat we die dekking kunnen garanderen. Dat is de draagwijdte van mijn bijkomende vraag.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het plaatselijk werkgelegenheidsagentschap – 273 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp-a): Voorzitter, ik zal de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (PWA's) in deze commissie niet uitgebreid voorstellen. Dat is hier volgens mij voldoende gekend.

Ten gevolge van de zesde staatshervorming wordt het PWA-stelsel naar Vlaanderen overgeheveld. Ik heb dan ook wat in het al vaak geciteerd Vlaams regeerakkoord gegrasduind. Ik ben het ermee eens dat het voor bepaalde mensen moeilijk is onmiddellijk de stap naar al dan niet betaald werk te zetten.

Het Vlaams regeerakkoord kondigt aan dat de invoering van een enkel systeem van tijdelijke werkervaring wordt onderzocht. Het PWA-stelsel zal hierin worden geïntegreerd en bijgevolg drastisch worden hervormd.

Minister, de mensen in het werkveld hebben die zinnen ook opgemerkt. Het spreekt voor zich dat er heel wat vragen zijn. Ik zou u hierover dan ook een aantal vragen willen stellen.

Kunt u de operationele uitwerking van de hervorming van het PWA-stelsel verduidelijken? Hoe ziet u de aanpak en de timing van de integratie van het PWA-stelsel in het nieuw systeem van tijdelijke werkervaring? Wat zullen de implicaties zijn voor de PWA-werknemers en de bijbehorende PWA-dienstverlening in Vlaanderen? Hoe ziet u de continuïteit van de tewerkstelling van de PWA-beambten en de integratie in de VDAB?

Welke rol en bevoegdheden zullen de lokale besturen, de VDAB en SYNTRA Vlaanderen binnen het tijdelijk werkervaringsprogramma op zich nemen? Blijven de lokale besturen verplicht voor PWA's de vzw-structuur te behouden?

In welke steun voorziet de Vlaamse Regering voor de PWA-dienstenchequebedrijven die zich door de ingrijpende afroming van hun financiële reserves in financiële moeilijkheden bevinden?

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Mevrouw Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, ik zou hier graag twee puntjes aan toevoegen.

De PWA-beambten zijn zeer ongerust over hun professionele toekomst. De vraag is of ze bij het hervormingsproces zullen worden betrokken. Zullen ze zo snel mogelijk duidelijkheid over hun professionele toekomst krijgen?

Mijn tweede vraag heeft betrekking op de integratie van de dienstenchequebedrijven. Is het de bedoeling dat ze, los van de PWA's, een apart statuut zullen krijgen? Zo ja, welke gevolgen zal dit hebben voor hun fiscaal statuut?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, in het Vlaams regeerakkoord staat te lezen dat de systemen voor gesubsidieerde tewerkstelling zullen worden geïntegreerd. Het gaat niet enkel om de werknemers van de PWA's, het gaat ook om de mensen die onder artikel 60 vallen, om de gesubsidieerde contractuelen (gesco's) en om de mensen in een werkervaringsproject (WEP-plus).

Minister, de hervorming van de systemen in verband met tijdelijke werkervaring tot een coherent geheel vind ik een goede zaak. Dat zal de Vlaamse economie een boost geven. Er zijn natuurlijk nog een aantal onduidelijkheden met betrekking tot deze hervorming. Ik ben benieuwd hoe u de hervorming van het PWA-stelsel concreet zult uitvoeren. Aansluitend bij de twee vorige sprekers zou ik hierover dan ook graag nog twee bijkomende vragen stellen.

Weet u hoeveel PWA-personeelsleden binnen een termijn van vijf jaar de pensioengerechtigde leeftijd zullen bereiken? Dit is belangrijk. De mogelijkheid bestaat immers dat die werknemers tot aan hun pensionering in het stelsel kunnen blijven.

Wat zal er gebeuren met de mensen die van de diensten van de PWA's gebruik maken? Moeten de gebruikers zich beroepen op dienstenchequebedrijven of moeten ze zich veeleer tot de diensten van de OCMW's wenden? De gebruikers

van de PWA's zijn vaak ook mensen met een laag inkomen. Soms kunnen ze de dienstencheques niet betalen omdat ze te duur zijn. Ik wil iets meer uitleg over de gebruikers van de PWA's.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, ik begrijp dat hier continu vragen om uitleg worden gesteld, maar het Vlaams regeerakkoord beschrijft wat de komende vijf jaar zal worden uitgevoerd. Ik heb soms de indruk dat iedereen verwacht dat ik alles binnen een termijn van twee maanden klaar heb liggen. Aangezien ik dat anders niet kan realiseren, zal alles blijkbaar liefst zonder overleg gebeuren. Anderen kunnen dat misschien allemaal, maar ik niet. Ik ben op dat vlak zeer eerlijk. Ik kan op twee maanden niet al dat overleg organiseren en zorgen dat ik alles hier klaar heb liggen. Ik hoop dat de mensen op het terrein dat ook begrijpen. Ik begrijp dat over dit onderwerp vragen worden gesteld. De sector is vragende partij om overleg te voeren. Ik zal dat overleg voeren.

Nog niet alles is klaar. De heer Van Malderen en mevrouw Van Eetvelde hebben de filosofie herhaald. Het lijkt me nuttig en zinvol in een regeerakkoord te stellen dat we een nieuw systeem willen. Om een aantal zaken te verduidelijken en door de bomen opnieuw het bos te kunnen zien, willen we een aantal zaken integreren.

Wat mij betreft, moeten alle vragen over de operationele uitwerking en over de vzw-structuur van de PWA's in de loop van 2015 aan bod komen. Vorige week is me een vraag om uitleg over de gesco's gesteld. Wat de timing betreft, heb ik toen verklaard dat we die vragen in 2015 met de sociale partners en met de betrokken stakeholders moeten bespreken.

Voor we met de vormgeving starten, lijkt het me belangrijk de juridische, beleidsmatige en budgettaire hefbomen en uitdagingen in kaart te brengen. Tijdens de voorbereidende werkzaamheden heb ik het Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwork Arbeidsmarktrapportering (VIONA) dan ook opgeroepen om met betrekking tot het PWA-stelsel, het profiel van de PWA-werknemers, de activiteiten van de PWA's en de PWA-gebruikers een onderzoek te voeren. Dit wordt allemaal in kaart gebracht.

We moeten over die informatie beschikken om de dialoog te kunnen starten. Ik heb de sociale partners gevraagd zo snel mogelijk een insteek te geven voor een nieuw systeem van tijdelijke werkervaring. We zullen dit, in overleg met de stakeholders, in een banenpact opnemen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik begrijp dat u hier niet kunt komen voorlezen uit eigen werk. Ik heb er alle begrip voor dat u nog geen uitvoeringsbesluiten hebt. Ik begrijp ook perfect dat u overleg wilt en moet plegen. Dat vergt tijd.

Succesvol en efficiënt overleg gaat in op een richting en op een geconcretiseerd aanbod. In het andere geval geldt het spreekwoord: we drinken een glas, we doen een plas en alles blijft zoals het was. Dat is niet de bedoeling.

U schuift 2015 naar voren. Dat is iets te lang en iets te vaag om de ongerustheid weg te nemen. Dat is natuurlijk wel heel kort als het over de continuïteit van initiatieven gaat.

Inzake de dienstenchequesbedrijven van het PWA zou u perfect een richting kunnen aangeven. Vandaag zitten zij vast aan hun juridische structuur. Die heeft in essentie niets te maken met het werkervaringsproject dat u zou willen

opzetten. Het is, in tegenstelling tot het PWA-statuut voor poetshulp, niet uitdovend gemaakt door eerdere maatregelen. Er komen nog altijd mensen ingestroomd. In principe hebben zij een contract van onbepaalde duur. Men probeert daar zoveel mogelijk uren op te zetten. Vandaag zitten zij gewoon al door het regeerakkoord in een zeer grote onzekerheid. U zou kunnen zeggen: we geven daar deze of gene richting aan. U doet dat niet. Ik betreur dat.

Als de werkgevers verantwoordelijk zijn voor de werknemers in dienstenchequesstatuten moeten we ons tussen nu en 2015 afvragen wat we gaan doen. Evenzeer langs de gebruikerskant kan men zich afvragen of men moet uitkijken naar een andere aanbieder of niet. Dat is een dood punt waar we in zitten en dat nogal risicovol is ten aanzien van deze zeer nuttige en nodige tewerkstelling. De lokale besturen maken momenteel hun begroting 2015. Als er aanzienlijke veranderingen zijn inzake de structuur van werkwinkels en het PWA, lijkt het mij bijzonder belangrijk dat we dat weten. Ik vraag u niet naar uitvoeringsbesluiten, ik vraag u: geef een richting aan.

Als ik morgen op reis ga, wil ik niet weten wat ik elke dag bij het ontbijt ga eten, maar ik wil wel graag de bestemming van de reis kennen. U komt niet verder dan te zeggen: we gaan op reis.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Mijnheer Van Malderen, we moeten eerlijk zijn, al die statuten, die artikel-60'ers, WEP-plussers, PWA'ers, dat zijn vaak dezelfde groep mensen. Ik vind het heel goed dat in het regeerakkoord staat dat we naar één tewerkstellingsprogramma werken. Natuurlijk, elke gemeente heeft te maken met die PWA-dienst. Die vragen komen bij ons. Ik begrijp de ongerustheid, maar ik heb er vertrouwen in dat de regering dit zal aanpakken, ik ben er wel gerust in dat we aan die mensen binnenkort kunnen zeggen hoe het er effectief in de praktijk zal uitzien.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, voor mij is het anders, voor mij is het doel heel duidelijk, het staat in het regeerakkoord.

U vraagt nu naar de richting. Ik weet wat er vervolgens gebeurt. Ik geef dan een klein beetje informatie en dan antwoordt u dat er geen totale visie is, dat er geen overleg is geweest. Neen, ik speel dat spelletje niet mee. Ik wil eerst overleg over de totaliteit. Ik zal dan, waar nodig, sneller maatregelen nemen om de ongerustheid weg te nemen, maar ik ga eerst overleg plegen.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Ik heb de indruk, minister, dat u zich een beetje verschuilt achter het overleg. Ik verwacht van een minister dat hij een richting aangeeft en ik vraag echt met grote aandring om zo snel mogelijk duidelijkheid te creëren rond het stuk dat niet uitdovend is, rond het stuk dat zich in een concurrentiële omgeving bevindt, namelijk de dienstenchequesbedrijven van het PWA.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van de heer Imade Annouri tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de stijging van het aantal openstaande vacatures en de stijging van de werkloosheidsgraad – 285 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Axel Ronse

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Volgens de meest recente cijfers van de VDAB bedraagt het aantal openstaande vacatures in Vlaanderen op dit moment 41.478 terwijl er momenteel 242.084 mensen op zoek zijn naar een job. In vergelijking met vorig jaar is de werkloosheidsgraad, dat is het aandeel vacatures op het totaal aantal jobs, in Vlaanderen gestegen, van 7,96 procent naar 8,14 procent. Dit is op zijn minst merkwaardig, want je zou verwachten dat vacatures net sneller kunnen worden ingevuld wanneer er steeds meer – jonge – werkzoekenden op zoek zijn naar een job.

In sommige provincies loopt de situatie helemaal scheef. Zo steeg in Antwerpen het aantal openstaande vacatures in vergelijking met vorig jaar met maar liefst 8 procent. Ondanks de 4226 openstaande vacatures steeg de werkloosheid met 1,8 procent. De werkloosheidsgraad in Antwerpen stijgt tot maar liefst 16,4 procent, het dubbele van het Vlaamse gemiddelde. Dit toont aan dat Vlaanderen er steeds minder goed in slaagt om het aantal openstaande vacatures naar behoren in te vullen en op die manier de werkloosheidsgraad naar beneden te krijgen.

Het huidige Vlaamse beleid focust voornamelijk op het aanschreeven van de activering van werklozen. De gemeenschapsdienst op nationaal niveau om langdurig werklozen verplicht in te schakelen in 'activeringstrajecten' ligt in dezelfde lijn. Nergens wordt er notie van gemaakt over hoe men werkgevers kan verplichten om hun openstaande vacatures ook effectief in te vullen. Bovenstaande cijfers maken duidelijk dat er op Vlaams niveau dringend een versnelling hoger moet worden geschakeld om vacatures beter en sneller in te vullen. Niet alleen werkzoekenden, maar ook werkgevers dienen geactiveerd te worden.

Minister, onderschrijft u dat het niet enkel noodzakelijk is om werkzoekenden te activeren, maar dat er ook een inhaalbeweging moet komen om bedrijven aan te sporen hun openstaande vacatures efficiënter in te vullen? Op welke manier denkt u dit te bereiken? Wat zult u beleidsmatig ondernemen om bedrijven in Vlaanderen beter te ondersteunen bij het sneller invullen van de openstaande vacatures? En op welke manier zult u deze maatregelen opvolgen om te evalueren of ze effectief vruchten afwerpen?

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

De heer Jan Hofkens (N-VA): Voorzitter, ik wil de heer Annouri danken voor de interessante vraag. De problematiek van de mismatch op de arbeidsmarkt houdt ons allemaal, ongetwijfeld ook de minister, zeer sterk bezig. Dat was in de voorbije legislatuur al het geval. Ik ben eens gaan grasduinen, het is te zeggen mijn medewerkster heeft dat gedaan, in de vragen om uitleg van de vorige legislatuur. Ik heb ze nog niet allemaal kunnen doornemen. Het is vrij omvangrijk. Er wordt dus wel degelijk initiatief genomen.

Waar ik wat moeite mee heb, collega, is de culpabiliserende toon die u gebruikt ten aanzien van de werkgevers, alsof zij om te lachen vacatures zouden afficheren en dan geen inspanning doen om ze in te vullen. Ik denk dat de werkgevers en de industrie smeken om goede arbeidskrachten. Wanneer ze vacatures hebben, betekent dat dat ze kunnen groeien. Dat is in het belang van de economie en van de werkzoekenden. Ze hebben zeker niet de bedoeling om vacatures niet in te vullen.

Meer nog, u focust daar op een cijfer, ik heb het ook teruggevonden, die 16,4 procent, dat is niet de provincie, dat is de stad Antwerpen. Dat heb ik gelezen in de halfjaarlijkse arbeidsmarktbalans juni 2014. Dat is wel een acuut probleem in de stad Antwerpen, een grote werkgelegenheidspool. Het heeft specifiek te maken met vacatures voor bepaalde profielen die niet matchen met de hele populatie aan mensen met een achterstand, misschien een schoolachterstand maar vaker nog een taalachterstand. We hebben daar gisteren in de plenaire vergadering nog over

gesproken. Dat is zeker een aandachtspunt. Maar nu beweren dat de knelpunten niet worden opgevolgd, is helemaal niet waar.

Ik heb een studie gevonden van begin dit jaar die aantoont dat in Vlaanderen van de vacatures gemiddeld 22 procent blijft openstaan.

Volgens de studie van Manpower was dat in 2007 37 procent. Ik kan u enkel feliciteren, minister, want u bent de voorbije legislatuur van 37 naar 22 procent gegaan, terwijl het Europese gemiddelde op 35 procent ligt. Ik deel de bezorgdheid, zeker, maar met het menu van initiatieven en opleidingen binnen de VDAB, wordt er heel veel aan gedaan.

Het kan natuurlijk altijd beter. De vorige legislatuur hebt u een actieplan knelpuntenberoepen gelanceerd binnen de VDAB. Op basis van een vraag van de heer Bothuyne is daarvan vorig jaar een kleine evaluatie gemaakt. Het zou me wel benieuwen te weten hoe dat actieplan precies is verlopen.

U hebt zelf een VIONA-studie (Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarktrapportering) besteld, die begin dit jaar is opgeleverd, maar waarover ik nog weinig heb gehoord. Er staan praktische aanbevelingen in, ook in verband met de mismatch en om ervoor te zorgen dat de opleidingen goed zijn afgestemd op de noden van de werkgevers. In de uiteenzetting van het Rekenhof heb ik gisteren gehoord dat zij blijkbaar ook een analyse maken, die zeer interessant is om op te volgen. Ze doen een thematische audit over, ik lees voor: "de nodige beleidsinformatie om een goed onderbouwd beleid inzake knelpuntberoepen te kunnen voeren". Ik neem aan dat u daarvan op de hoogte bent, minister. Dat lijkt me ook zeer interessant om mee te nemen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Mevrouw Emmily Talpe (Open Vld): Ik had de indruk dat deze vraag er nogal veralgemenend van uitgaat dat bedrijven hun vacatures niet op de meest efficiënte manier invullen. Het lijkt ons vreemd dat er werkgevers zijn die vacatures bewust lang willen laten openstaan. Dat gaat in tegen elke bedrijfslogica.

Ook de context is erg verschillend. Ongeveer een week geleden heeft mevrouw Fournier nog een vraag gesteld over de moeizame invulling van de vacatures in Zuid-West-Vlaanderen. Dat had alles te maken met de krapte op de arbeidsmarkt. Er is ook een groot verschil tussen kmo's en grote ondernemingen, met een eigen hr-management. Er zijn sectoren die minder aantrekkelijk zijn voor werkzoekenden, wegens atypische werktijden of zware werkomstandigheden. Er zijn ook bedrijven die zeer gespecialiseerde mensen zoeken, en daarvoor knelpuntvacatures hebben.

Net als bij werkzoekenden, zal er bij bedrijven meer maatwerk nodig zijn om hun vacatures in te vullen, afhankelijk van hun geografische ligging, de grootte, de sector, de mate waarin ze knelpuntvacatures aanbieden. Het lijkt ons de taak van de VDAB, maar ook van de private arbeidsmarktintermediaren, om de werkgevers te helpen bij de meest efficiënte invulling van hun vacatures. Minister, kunnen we op deze manier de VDAB en de private intermediaren aansturen om die werkgevers te helpen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Hofkens, ik stel voor dat u een vraag stelt over die knelpunten. Het is een aparte problematiek. Dan kan ik antwoorden op uw vraag naar de resultaten van het actieplan en wat ik doe met de audit van het Rekenhof, die inderdaad is gebeurd.

U hebt gelijk dat het gaat over een mismatch tussen vraag en aanbod. Dat gaat eigenlijk over de werking van de VDAB, als regisseur en deels ook als actor. Het zou misschien nuttig zijn, als u eens in het buitenland bent, dat u daar eens gaat kijken hoe de bemiddeling gebeurt. Ik moet eerlijk wijzen op het verschil tussen de bemiddeling in het buitenland voor zowel werkgevers als werkzoekenden en wat wij hier in Vlaanderen doen. Onze werking wordt niet voor niets aangeschreven als een van de allerbeste in Europa. Wij en Duitsland, dat hoor ik overal, zijn de beste.

Competent, de matching tussen de vacatures en de werkzoekenden op basis van competenties en niet van diploma's, is nu gekocht door Malta. Zweden is sterk geïnteresseerd en staat zo goed als klaar om dat over te nemen. Duitsland, dat ook wordt aanzien als een van de leiders, heeft de vraag gesteld om het te vertalen naar het Duits, omdat zij er interesse in hebben. Dan voel ik me nogal sterk over de manier van bemiddelen en de aanpak van de mismatch.

Uw vraag gaat heel breed, mijnheer Annouri. Ik wil enkele zaken toelichten, maar u vraagt eigenlijk naar mijn beleid voor arbeidsbemiddeling en voor de VDAB. Ik kan u garanderen, en ook u, mevrouw Talpe, dat wij de werkzoekenden activeren, maar dat wij ook de werkgevers ondersteunen bij een efficiënte invulling. Want nee, spijtig genoeg is die invulling niet altijd efficiënt. De vacature wordt ook niet altijd op de beste manier omschreven.

De intentie van de VDAB is: iedereen is bemiddelaar. Dat is de slogan waarvan zij uitgaan. Ze zorgen voor een globale aanpak. Onder het concept bemiddeling horen de twee kanten, het is de realisatie van een match tussen de vraag- en de aanbodzijde. Hoe probeert de VDAB die te verbeteren? Dat is heel veel, dat gaat over heel de werking van de VDAB. Ik licht er enkele concrete doelstellingen en acties uit: de sluitende aanpak van werkgevers, de sectorale werking, het inzetten op werkplekieren, de sollicitatiefeedback en het competentiegericht matchen. Ik ga op die punten kort in, maar u zult er veel over terugvinden in de beleidsnota.

Ten eerste staat het verzekeren van een sluitende aanpak ingeschreven als een van de strategische doelstellingen in de beheersovereenkomst van de VDAB. Het betekent dat de VDAB aan de hand van het verstrekken van kwaliteitsvolle informatie de werkgevers effectief ondersteunt bij het invullen van vacatures, met specifieke aandacht voor kmo's. In 2014 zijn er bovendien interne acties binnen de VDAB gebeurd. Ik geef twee voorbeelden. Een eerste is het aanmoedigen van de VDAB-medewerkers om meer contacten te leggen met bedrijven, en zo meer de keuzes en de manier van denken van bedrijven mee te nemen. Daarnaast is er de publicatie van Goed Volk, een interne brochure om consulenten te informeren wat werkgevers van de VDAB verwachten inzake vacaturebehandeling. Dat gaat echt uit van wat er in het veld bestaat. Wat verwachten werkgevers van de VDAB?

Ten tweede organiseert de VDAB zijn dienstverlening naar de economische sectoren die goede tewerkstellingskansen bieden. We hebben regelmatig samenwerkingsovereenkomsten met sectoren. In grote werkwinkels zijn er sectorale indelingen. Als er in bepaalde streken bepaalde sectoren sterk aanwezig zijn, gebeurt dat nog meer op maat.

Ten derde investeert de VDAB in acties op de werkplek. Ook in de vorige legislatuur hebben we, op vraag van het bedrijfsleven, heel sterk ingezet op de individuele beroepsopleiding (IBO). Ik vind dat een prachtig instrument. Ik heb liever minder instrumenten en de goede. IBO is er zo een. De filosofie van IBO is dat iemand wordt aangeworven die nog niet alle kennis of competenties heeft, maar gedurende een werkperiode – want hij krijgt loon bovenop de werkloos-

heidsuitkering – begeleid wordt in het bedrijf. Een IBO resulteert in een contract van onbepaalde duur, in sommige gevallen van bepaalde duur.

Ten vierde zet de VDAB in op sollicitatiefeedback. Dat vind ik heel belangrijk. Ik heb het al gehad over de sollicitatiefeedback voor gedetineerden. Het is een leerinstrument voor de werkzoekende en een sensibiliseringsinstrument voor de werkgever. Via de zelfbedieningstool Mastervac wordt de sollicitatiefeedback van werkgevers gestimuleerd. Het ondernemingsplan bevat een communicatiecampagne naar bedrijven in verband met Mastervac. Ik was gisteren in Limburg bij een werkgeversorganisatie, en nee, niet Voka. In mijn uiteenzetting heb ik uitdrukkelijk gevraagd om daaraan mee te werken. Het is belangrijk dat werkgevers meewerken aan sollicitatiefeedback.

Ten vijfde en laatste, en daar ben ik het meest fier op: de matching tussen vraag en aanbod – daarmee zijn we uniek in Europa – is op competentie gericht. Door de individuele vacatures en profielen van werkzoekenden op te maken in termen van competenties, kan er meer op maat gematcht worden. Dat komt doordat we in het verleden zijn begonnen met het beschrijven van de job op basis van kennis en kunde, en niet meer alleen op basis van diploma's en cv's. Bijvoorbeeld: iemand heeft bij Opel gewerkt en heeft bepaalde talenten en competenties. Met welke extra kan die persoon morgen in een totaal andere sector – de zorg of de zonnepanelen of weet ik veel waar – aan de slag? Daarmee matchen we op maat van het individu. Deze werkwijze geeft de werkzoekende de kans om met zijn kennis en kunde, zijn affiniteit met andere beroepen op te sporen. Het geeft ook werkgevers de kans om een grotere groep potentiële kandidaten aan te spreken. Al de acties die ik heb vermeld, worden jaarlijks opgevolgd en geëvalueerd in het kader van het Jaarlijks Ondernemingsplan van de VDAB.

Mijnheer Annouri, u hebt een zeer brede vraag gesteld. Ik was misschien te algemeen, maar ik heb geprobeerd om er toch concreet op te antwoorden.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Het is inderdaad een zeer algemene vraag. Ik moet alles nog wat onder de knie krijgen.

Mijnheer Hofkens en mevrouw Talpe, het was zeker niet mijn bedoeling om te culpabiliseren of met de vinger te wijzen naar de ondernemers. Dat straalt ook niet uit mijn vraag. Mijn punt was vooral dat, in deze tijden waarin werkzoekenden semigedwongen worden om aan gemeenschapsdienst te doen en diegenen met slechte werkhoudingen zullen moeten sporten om betere werkhoudingen onder de knie te krijgen, en waarin we erkennen dat het probleem soms bij werkzoekenden ligt, we ook moeten durven toegeven dat het probleem ook bij de werkgever kan liggen, bij bedrijven en ondernemers, als het gaat over vacatures uitschrijven. We kunnen er niet van uitgaan dat de ene groep feilbaar is en de andere feilloos. Dat punt wilde ik vooral maken.

Minister, u had het ook over competenties. Dat is heel mooi en sterk, maar ik heb er een beetje moeite mee. De cijfers blijven wel wat ze zijn. Als we dit vergelijken met andere Europese landen, als het gaat over het aantal openstaande vacatures en het aantal werkzoekenden, zijn wij niet zo goed bezig. U mag me corrigeren als ik verkeerd ben, maar daar zitten we toch bij de top. Inzake hoogste aantal vacatures en hoogste aantal werkzoekenden tegelijk zitten we samen met Duitsland aan de top van Europa.

Minister, u zegt dat dat jaarlijks wordt geëvalueerd. Wat zeggen de resultaten dan? Is er een verbetering merkbaar? Wat gaat u doen, als zou blijken dat het de komende jaren niet genoeg is, als we in de evaluatie zien dat we niet genoeg vooruitgang maken? Welke concrete maatregelen zult u treffen?

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

De heer Jan Hofkens (N-VA): Minister, de werkgevers moeten natuurlijk worden betrokken in dit verhaal. Daar ga ik volledig mee akkoord. Ik heb niet willen zeggen dat de schuld aan de andere zijde ligt. Het is geen kwestie van schuld, het is een gedeelde verantwoordelijkheid. We hebben er allemaal belang bij om die vacatures ingevuld te krijgen. Ik ondersteun de initiatieven volledig.

De cijfers in Vlaanderen zijn veel positiever. Ter voorbereiding heb ik een aantal studies doorgenomen, ook omdat ik me wilde inwerken in de materie. Ik was toch verwonderd dat we er wel in slagen om progressie te maken. De weg is nog niet afgelegd, maar we doen wel mooie inspanningen.

Ik noteer ook de suggestie om werkbezoeken in het buitenland te doen, in de omliggende landen, maar misschien komen er ook nog andere suggesties in de regeling der werkzaamheden om de bemiddelingsinstanties daar eens onder de loep te nemen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Annouri, u verwijst naar een studie waarin Nederland en Duitsland zagezegd de slechtste match hadden. Maar weet u welke landen de beste match hadden? Spanje en Portugal. Ik vond dat dus een heel vreemde studie, omdat ze ervan uitging dat als er geen openstaande vacatures zijn, er dan een goede match is. Zweden zat ook bij de slechte matches. De landen waarvan we weten dat ze sterk werk doen inzake bemiddeling, scoorden slecht in die studie. Daarom is het een heel rare studie. Om eerlijk te zijn, als ik in de groep van Duitsland en Zweden hoor, voel ik me veel beter dan in de groep van Spanje en Portugal, toch in deze kwestie. Ik denk dat u het daarmee eens bent.

Elk jaar kun je de resultaten bekijken en vergelijken met vorig jaar. Wij en de raad van bestuur volgen dat op. Elke maand wordt een pakket van statistieken aan de raad van bestuur gegeven. De raad van bestuur is samengesteld uit werkgevers en werknemers, en volgt de werking van de VDAB in detail op.

Dat is in de eerste plaats hun job. Wij bekijken dat in een jaaractieprogramma en zien of de doelstellingen worden gehaald. Het is een beetje halen of verklaren. Als ze het niet halen, prima, dan is het te verklaren. Welke acties worden voorgesteld om het wel te doen in de toekomst?

Neen, niet alles wordt gehaald, maar soms zetten we zware en uitdagende doelstellingen voorop. Ik noem er een: IBO is voor ons heel belangrijk. In 2014 hebben we 7000 IBO's. Het hangt ook af van hoeveel vraag ernaar is bij de bedrijfsmensen. En dat hangt dan weer samen met de economische groei enzovoort.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

De heer Imade Annouri (Groen): Er zijn hier verschillende replieken gegeven, ook door de collega's, met bepaalde cijfers uit het verleden. Het is alleszins een heel interessante materie. Ik beloof u dat ik me erin zal vastbijten, erin zal voortgraven, en dan wordt dit ongetwijfeld vervolgd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.